

SLOVENSKI GOSPODAR

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

Izhaja vsako sredo.
Cene: Letno Din 32.—,
polletno Din 16.—, četrt-
letno Din 9.—, inozemstvo
Din 64.—. — Poštno-čkovni
račun 10.603.

Uredništvo in upravništvo: Maribor, Koroška cesta 5
Telefon Interurban 113.

Cena inseratov: cela
stran Din 2000.—, pol stra-
ni Din 1000.—, četrt stran
Din 500.—, 1/8 strani Din 250.—,
1/16 str. Din 125.—, Mali oglasi
si vsaka beseda Din 1.20.

Zadnji čas!

Morda ste pozabili, da je »Slovenski Gospodar« objavil ob novem letu, da zagotovi vsem svojim celoletnim naročnikom v slučaju, da jih zadene nesreča in jim pogori njihov dom, podpore 1000 Din. Če niste še celotni naročnik »Slovenskega Gospodarja«, še je čas, hitite, da boste deležni te pravice!

Morda niste brali, da je »Slovenski Gospodar« objavil: to pravico imajo le samo oni celoletni naročniki, ki bodo vsaj do 31. marca 1930 imeli vplačano celoletno naročnino. Ako sploh še niste naročeni, ako imate samo nekaj plačane naročnine, ne pa do konca leta 1930, vplačajte vsaj do dne 31. marca celo naročnino ali doplačilo. Še je čas, pa zadnji čas, zato hitite!

Morda ne veste, da je od novega leta dosedaj pogorelo že precej kmetijskih domov. Imeli smo dva slučaja, da naročnina ni bila celoletno poravnana, več slučajev pa, da sploh ni bila poravnana. Seveda taki niso mogli dobiti podpore, ker se pogodba glasi samo za celoletne naročnike. Pogoje za dosego podpore smo objavili v božični številki »Slovenskega Gospodarja« leta 1929.

Celoletna naročnina „Slov. Gospodarja“ znaša 32 Din.

Položnice dobite na vsaki pošti. Novi naročniki, napišite na sredino položnice besedo: nov.

Hitite! Do 31. marca je še čas!

Vsaka kmetijska hiša bodi zavarovana za 1000 Din od „Slov. Gospodarja“!

Določbe nove uredbe za vinogradnike-posesnike.

Kako se bodo izvajale?

Oddelek za davke v finančnem ministrstvu je tekom 5 tednov izdal dvojno pojasnilo o tolmačenju pravilnika o zatrošarinjenju vina. S prvim tolmačenjem z dne 16. januarja je bilo določeno, da morajo vinogradniki-posesniki, ki imajo vinograde v drugih občinah, če prenesejo ali prepeljejo vino, ki ga rabijo za domačo potrebo, iz občine, kjer je vinograd, v občino, kjer stanujejo, plačati državno in oblastno trošarino. »Kmetijska zveza« v Mariboru je poslala 12. februarja ulogo in prošnjo finančnemu ministru v Beograd, naj se to novo, slovenskim vinogradnikom-posesnikom tako kvarno

Zato naročajte celoletno »Slovenskega Gospodarja« in sicer vsaj do dne 31. t. m., da boste mogli v slučaju nesreče zahtevati podporo.

Nesreča nikdar ne počiva, nihče ne ve, koga in kdaj ga zadene. Kdor je torej sam celoleten naročnik »Slovenskega Gospodarja«, pa ve za svojega sosedo, prijatelja ali znanca, da še ni, naj mu stori to dobroto, pa ga opozori na to, da je sicer še čas, pa že zadnji čas, samo še do dne 31. marca 1930, ako hoče biti kot celoleten naročnik zavarovan za slučaj požara.

Kdor bo zamudil, bo sam kriv! Vemo, da bodo pozneje mnogi prihajali in bodo v svoji nesreči hoteli dobiti podporo »Slovenskega Gospodarja«, a povedati moramo ponovno, da imamo pogodbo, glasom katere ne moremo in ne smemo dati podpore razven celoletnim naročnikom. Kdor pa je vplačal do 31. marca 1930 celoletno naročnino, ima od dneva celotnega vplačila zagotovilo »Slovenskega Gospodarja«, da se mu bode v slučaju nesreče podpora dejansko izplačala. (Glej pravilnik v božični številki.)

Celoletna naročnina „Slov. Gospodarja“ znaša 32 Din.

Položnice dobite na vsaki pošti. Novi naročniki, napišite na sredino položnice besedo: nov.

Hitite! Do 31. marca je še čas!

Vsaka kmetijska hiša bodi zavarovana za 1000 Din od „Slov. Gospodarja“!

tolmačenje ukine. Finančno ministrstvo — oddelek za davke — je nato izdalo 20. februarja novo tolmačenje trošarinskega pravilnika, kar se tiče zatrošarinjenja vina. Naš list je slovenske vinogradnike o tem že obvestil v svoji številki dne 5. marca. Ker je stvar važna in je potrebno, da so naši vinogradniki o njej dobro poučeni, hočemo o tej novi uredbi in o postopanju pri prenosu vina iz ene občine v drugo še enkrat podrobno spregovoriti.

1. Pri vinogradnikih, ki stanujejo v isti občini, kjer imajo svoj vinograd, ostane vse pri starem; ni potrebna prijava vinskega pridelka, tudi kontrole ni, prijaviti pa se mora, kakor doslej,

vsaka prodaja (odtujitev) vina in vinskega mošta.

2. O vinogradnikih, ki sami ali z najetimi dninarji obdelujejo svoje vinograde, če ne stanujejo v občini, kjer imajo svoj vinograd, a želijo v teku leta prenesti gotov del svojega pridelanega vina za domačo potrebo v kraj, kjer stanujejo, velja naslednje: Dolžni so, da po 20. novembru, najkasneje do 31. januarja prijavijo svojem pristojnemu oddelku finančne kontrole ves svoj pridelek vina, torej ne vinskega mošta. Oddelek bo na licu mesta ugotovil količino pridelanega vina pri vsakem takem vinogradniku ter bo to vpisal v posebno beležko.

3. Obenem s prijavo pridelanega vina morajo vložiti taki vinogradniki pri oddelku, ki je prejel prijavo, prošnjo, kolekovano s 5 Din, da se jim dovolj od časa do časa prenos gotovih količin vina mesečno na njihov dom. Te količine vina ne smejo presegati 100 litrov na mesec. Oddelek finančne kontrole predloži prošnjo finančni direkciji s poročilom, v katerem je navesti: koliko vina je pridelal dotični vinogradnik v letu, za katero gre, kje ima to vino shranjeno in v kakšnih mesečnih količinah želi vino prenesti. Finančna direkcija bo na to prošnjo izdala rešitev, vpisala to rešitev v kontrolno knjižico ter jo poslala s spisom vred oddelku, da obvesti vinogradnika ter mu dostavi kontrolno knjižico. Količina dovoljenega vina brez trošarine je določena na največ 100 litrov na mesec. Teh 100 litrov se more prenesti enkrat ali v manjših količinah večkrat v mesecu iz vinograda na dom vinogradnika.

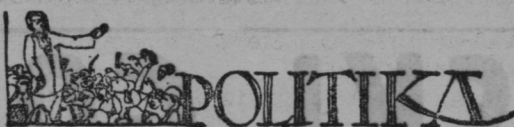
4. Vsak prenos vina za domačo porabo mora vinogradnik prijaviti svojem pristojnemu oddelku finančne kontrole, ki vpiše prenešeno količino vina v kontrolno knjižico. Kot pristojen se smatra tisti oddelek finančne kontrole, v čigar okolišju se nahaja vinograd, ne pa stanovanje vinogradnika. Tak vinogradnik stoji pod kontrolo. O vinu v njegovem vinogradu se vodi razvidnost, pravico ima do ležnega izgubka 1/2% mesečno; pri končnem obračunu, ki se bo izvršil pri izžrpanju zaloge, odnosno z zadnjim avgustom, pa jamči za morebitne primanjkljaje ter mora te primanjkljaje zatrošarinjati.

5. Vsemu temu se izognejo vinogradniki tako, da spravijo toliko vinskega mošta ali grozdja še pred 20. novembrom iz vinograda na svoj dom, da lah-

ko krijejo potrebo vina za celo leto na ta način. Prenos grozdja ali vinskega mošta (sladkega vina) iz občine, kjer se nahaja vinograd, v občino, kjer se nahaja stanovanje vinogradnika, je še nadalje prost, ker grozdje, odnosno vinski mošt ni trošarinski predmet. Istotako je vino, ki izvira iz takega grozdja, odnosno vinskega mošta, prosto od plačila državne in oblastne (banovinske) trošarine. Taki vinogradniki lahko spravijo tako velike količine vinskega mošta na svoj dom, da jim bodo zadostovale te količine do 20. novembra kot vinski mošt in po 20. novembru kot vino za celo leto.

6. O vinogradnikih, ki ne stanujejo v isti občini, kjer imajo svoj vinograd, a želijo shranjevati pridelano vino — radi lažje prodaje in drugih razlogov — mesto v oddaljenem vinogradu na kraju stanovanja, velja sledeče: To je sedaj dovoljeno trošarine prosto, a prevoz vina se mora prijaviti pristojnemu oddelku finančne kontrole in izvršiti s spremnico. Pa tudi takšni vinogradniki smejo porabiti za domačo potrebo k večjemu 100 litrov vina mesečno ter je njihovo vino istotako pod kontrolo.

7. Kar se tiče postopanja v sedanjem letu do jeseni, po navodilu finančne direkcije ni proti vinogradnikom-posestnikom, ki imajo v različnih občinah stanovanje in vinograd in ki so spravili gotove količine vina lastnega pridelka dosedaj na svoj dom, ukreniti ničesar. Istotako takim vinogradnikom ni delati zaprek, če bi hoteli sedaj še prevažati gotove količine vina iz svojih vinogradov na svoj dom za domačo potrebo. Ker še ni potrebnih tiskovin (kontrolne knjižice), namerava finančna direkcija zgoraj razložene določbe o prijavi vina itd. uveljaviti šele v jeseni. Do tedaj pa je ljudi podučiti, da si bodo jasni o novih določilih. Same to, kar smo navedli pod točko 6., se uveljavi takoj. Tisti vinogradniki, ki ne stanujejo v isti občini, kjer imajo vinograd, a želijo vse pridelano vino — iz prometnih razlogov, razlogov lažje prodaje — shranjevati mesto v oddaljenem vinogradu na mestu svojega stanovanja, morajo napraviti prošnjo, katero je treba primerno opremljeno z vsemi potrebnimi podatki poslati v oddelke finančni direkciji.

V NAŠI DRŽAVI.

Krog banovinskih proračunov. Državni proračun bo stopil v veljavo dne 1. aprila. Istočasno z novim državnim proračunom bodo uveljavljeni tudi proračuni banovin, ki so že vsi potrjeni od finančnega ministra, izvemši dravsko in savsko banovino. Zanimiv je proračun vrbaške banovine s središčem v Banjaluki. Proračun te banovine znaša 73 milijonov Din, dohodki pa le 28 milijonov. Za kritje tega proračuna bo morala vlada odobriti 45 milijonov državne podpore. V vrbaški banovini je 90 odstotkov prebivalcev nepismenih. Z novim proračunom mislijo zgraditi 100 ljudskih šol.

Atentati makedonstvojučih. Atentate makedonstvojučih na našem ozemlju v Pirotu, Krivi Palanki in Strumici je preiskala bolgarsko-jugoslovanska komisija in ugotovila popolno krivdo krvave organizacije makedonstvojučih. Bolgarska vlada izjavlja, da bo nastopila z vso silo proti organizaciji, ki povzroča neprestane nemire na Balkanu. Cela kulturna Evropa poziva Bolgarijo, naj najde sredstva in načine, da bo iztrebila barbarstvo in krvava divjaštva v krajih ob jugoslovansko-bolgarski meji. Atentati makedonstvojučih niso le stalna nevarnost za mir na Balkanu, marveč v Evropi sploh. Naša vlada ne bo storila radi zadnjih atentatov nobenih korakov v Sofiji, temveč bo počakala na ukrepe bolgarske vlade.

Carine proti uvozu plemenske živine. Minister poljedelstva je odredil poljedelskim oddelkom banskih uprav, da so dolžni v zmislu zakona o banskih upravah izdajati potrdila za uvoz plemenske živine brez carinske dajatve. Zato se naj interesenti, ki žele uvažati plemensko živino brez plačila vozne carine obračajo na poljedelske oddelke banskih uprav. Glede veterinarskih ukrepov, ki so potrebni za prevoz plemenske živine, naj se interesenti obrnejo s prošnjami na ministrstvo za poljedelstvo, oddelek za vetrinarstvo. V svojih prošnjah naj navedejo: a) kdo uvažja, kam in kedar; b) kaj uvažja, vr-

ste in spol živine; c) odkod uvažja, država in srez; d) preko katerih držav bo šla živina in preko katerih obmejnih veterinarskih postaj; e) po kateri obmejni veterinarski postaji bo živina pripeljana v našo državo.

V DRUGIH DRŽAVAH.

Nemčija pristala na plačevanje vojne odškodnine po Youngovem načrtu. Predsednik Hindenburg je podpisal omenjeni načrt in obenem izdal na nemški narod proglas, v katerem povdarja, zakaj se je odločil ravno za Youngov načrt.

Francoska vlada sprejela proračun. Kakor je posneti iz zadnjih sej francoske zbornice, se je Tardieujeva vlada precej utrdila. Parlament je sprejel po 25 ur trajajoči seji državni proračun za leto 1930—31 s 476 glasovi proti 112 glasovom. Proti proračunu so glasovali le socialisti in komunisti. Francoski proračun znaša 50 milijard.

Razorožitvena posvetovanja v Londonu brez uspeha. Vsa dolgotrajna posvetovanja velesil v Londonu glede razorožitve na morju so ostala brezuspešna. Francozi so odločno odklonili ključ do sporazuma, da bi bili na morju enako močni z Italijani.

Vedno bolj neznosne postajajo razmere v Rusiji. Papežev pismo proti preganjanju kristjanov v Rusiji je zadelo v živo celo sovjetske mogočnjake. Na povelje diktatorja Stalina je začel predsednik Zveze sveta narodnih komisarjev Rikov dajati izjave, da vlada v Rusiji popolna verska svoboda in da so bile zaprte le one cerkve, ki so bile po mnenju vernikov samih odveč in torej zaprte po njihovi želji. Vse to je prozorna laž, kateri ne veruje nikdo (izvemši mariborske socialne demokrate). Sovjeti zapirajo ter rušijo naprej cerkve in samostane in streljajo na kmete, ki branijo svoja svetišča. V šolah se ne sme vršiti nobeden verski pouk. V Moskvi je velik protiverski muzej. Vsak mesec morajo otroci obiskovati ta muzej in učitelj je dolžan ob takih prilikah otrokom iztrebiti iz src vero staršev. — Po poročilih iz Rige je prišlo iz okolice Vitevskega in Pskova večje število ruskih kmetov čez letonsko mejo, proseč, da se jim dovoli preselitev iz sovjetske Rusije v Letonsko. Letonska vlada je morala te prošnje odbiti, ker se ne želi mešati v notranje posle Rusije. Več sto poljedelcev letonske narodnosti pa se je obrnilo na sovjetsko vlado s prošnjo za izselitev v Letonijo. Njihove prošnje so bile odbite, voditelji pa zaprti.

Boj za neodvisnost Indije. Z indijskim narodnim junakom in voditeljem gibanja za neodvisnost Indije od Angleške Ghandijem se je bavil »Slovenski Gospodar« obširno že lansko leto. Ghandijev pokret je postal v zadnjem času za Angleže presneto opasen. Ghandi je začel dne 12. marca svoj pohod po Indiji iz samostana v Satyagrabi do morske obali. Povsod se ustavlja in pridiguje proti davku na sol. Ghandijevemu pokretu se pridružujejo stavke delavstva po večjih mestih.

KONCERT „MARIBORA“

Brošak:

Sattner: S O Č I X STABAT MATER

Sodelujejo: solisti gospa LOVŠETOVA, gđ. GOLOBOVA, g. GOSTIČ in g. KRIŽAJ. Nastopi do 45 članov močen orkester in mešan zbor »Maribora« pod vodstvom pevovodje g. Janeza Ev. Gašpariča. Začetek: ob osmih zvečer v dvorani »Union« (Götz). Vstopnina: Sedeži od 15 do 40 Din, stojišča 8 Din. Vstopnice se bodo dobile od 23. marca v predprodaji v Cirilovi knjigarni na Aleksandrovi cesti in pri Hšferju.

Okoličani, udeležite se tega velikega koncerta in se pravočasno prijavite za vstopnice! Oskrbimo tudi avto-vožnje.

2. IV.

1930

ZA NEDELJO

Mohamed.

Mohamedova zmagovita pot.

Prvega vojnega pohoda se je lotil Mohamed na čelu 70 svojih najzvestejših. Kmalu mu je stalo ob strani 200 mož. Karavane so napadali prvi mohamedanci, ropali in peti del plena si je obdržal Mohamed. Svoje vojaštvo je navduševal z zagotovitvijo, nebo je obljubilo Mohamedu zmago ter plen. Večji spopad z nasprotniki se je doigraval pri Bedr; Mohamed ni vihtel lastno-ročno meča, ampak je molil na gričku blizu bojišča tako-le: »Bog, izpolni sedaj obljubo! Ako bo ta peščica danes poginila, te ne bo nikdo več molil na zemlji!« Kamele so že bile pripravljene za pobe, a Mohamed je zmagal in 70 njegovih sovražnikov je padlo. Ta malenkostna zmaga je bila podlaga za poznejšo moč preroka. Kako trdna je bila vera pri njegovih posameznih vernikih, je razvidno že iz besed Omeirsa, ki je vzkliknil, ko je zagotovil prerok bojevnikom raj: »Ako je med menoj in paradižem le še smrt iz roke sovražnika, potem upam, da bom prebival kmalu v njem.« Pognal se je v sredino bitke, iskal smrt in jo tudi našel.

Na čelu zmagovite armade, ki je hlepela po krvi ter plenu in podžgano od sedanjih uspehov, je sklenil prerok: Mekke, svoje domovine, se polastiti in spremeniti kaabo (svetišče), kraj poganškega bogoslužja, v sedež pravega bogočastja.

Z 10.000 moži je začel Mohamed leta 630 svoj oboroženi pohod proti Mekki. Ko so uvideli domačini in rojaki, da bi bil vsak odpor zaman, so mu predali mesto. Pred slovesnim vhomom v Mekko je odložil Mohamed ščit, šlem ter oklep, si pokrtil črni turban, oblekel romarsko haljo in se je lotil kaabe v vsej ponižnosti. Sedem procesij je priredil krog svetišča, razbil 360 bogov, ki so bili v kaabi. Ljudstvo je poklical k molitvi v tempelj. Mohamed je pridigoval in narod je vzkliknil na koncu: »Bog je velik! Ni Boga razen Allaha, in Mohamed je njegov prerok!« — Rojaki so mu prisegli zvestobo in se odrekli poganstvu. Razven tega je moral narod obljubiti, da se bo držal Mohamedovih predpisov: ne kradi, ne bodi nečistnik, ne ubijaj lastnih otrok in ne trgaj obleke ob priliki žalovanja.

Mohamedova smrt.

Arabska plemena so priznala Mohameda deloma prostovoljno, deloma so bila prisiljena z orožjem. Tako zelo so se množili njegovi pristaši, da se je lotil kmalu z 90 tisoč romarji poslovilnega romanja v Mekko. V zavesti skorajšnje smrti je pogostoma pridigoval v kaabi in izdajal cele legije raznih predpisov. Glavne točke njegovega nauka so bile: Je samo en Bog in Mohamed je njegov služabnik in poslanec. Samo en paradiž in pekel sta. Ljudje bodo ustali iz grobov na sodbo. Poslu-

šalci so prisegali slepo na vse, kar je zahteval od njih.

Mohamedove slutnje glede smrti so se uresničile. Ko je nameraval odpotovati mogočno vojsko v Sirijo, ga je napadla v Medini mrzlica. V zadnjih dneh je trdil, da mu je bilo dano na prosto: ali ostane na zemlji do sodnega dne, ali se hoče poprej združiti z Allahom. On je izbral smrt.

Mohamed je umrl na mrzlici dne 8. junija 632.

O prerokovi zunanosti je znano, da je bil srednje postave, okroglega obraza, velike glave, črne brade, visokega čela in velikih, črnih oči. V mladosti je bil izredno lep in močan. Prijatelj je bil nedolžnih šal. Živel je priprosto, jedel le eno jed in spal na slami. Bil je darežljiv in je razdelil večkrat vse, kar je imel.

★

Katoličani na Japonskem. Japonska šteje pri skoro 66 milijonih prebivalcev 92.161 katoličanov, 2771 več kakor v prejšnjem letu. Če bi vsako leto prirastlo isto število z rojstvi med katoličani ali z izpreobrnitvijo, bi trajalo 23.818 let, da bi bilo 66 milijonov Japoncev izpreobrnjenih. Od 265 duhovnikov na Japonskem jih je smo 54 Japoncev, v preteklem letu se je to število povišalo za pet novomašnikov. Ta statistika zgovorno kaže, kako trdovratno se upira šintoistična in budistična Japonska oznanjevanju evangelija. Koliko žrtev bo še treba, da bo ta veliki narod izpreobrnjen?

Pastra družba pri papežu. Sv. Oče Pij XI. je sprejel res pestro družbo — namreč 37 veljakov iz Tripolisa, ki so prišli v Rim ob priliki poroke prestola naslednika Umberta. Vsi so bili mohamedanci in so nosili značilna bela oblačila in rdeče fese. Ceprav so druge vere, vendar so izrazili željo, da bi videli papeža in ko jih je sv. Oče sprejel, so pokazali veliko spoštovanje in veselje. Vsi so pokleknil in poljubili papežu roko. Sv. Oče je imel kratek nagovor.

Tečaj duhovnih vaj za drugo četrtletje 1930. Za duhovnike: od 23. VI. do 27. IV., od 30. VI. do 4. VII. Za može: od 7. do 11. VI. Za mladeniče: od 3. do 7. V., od 17. do 21. V., od 28. V. do 1. VI. Vsak tečaj se začne zvečer prvega in konča zjutraj drugega zgoraj imenovanih dni. Udeleženci naj bodo v Domu do 6. ure zvečer prvega dne. Za udeležbo naj se pravočasno prijavijo. Ako bi kdo izmed prijavljenih ne mogel priti, se mora pravočasno odglasiti, da napravi mesto drugemu. Oskrbnina znaša za ves čas 120 Din. Pišite na naslov: Vodstvo »Doma duhovnih vaj« v Ljubljani, Zrinjskega cesta 9.

Pri razdraženih živcih, glavobolu, nespanju, utrujenosti, pobitosti, tesnobe imamo v na ravni »Franz Josefov« grenčici domače sredstvo pri roki, da največja razburjenja, ki imajo svoj vzrok v slabi prebavi, takoj preženemo. Sloviti zdravniki priznavajo, da učinkuje »Franz Josefov« voda sigurno tudi pri ljudeh višje starosti. »Franz Josefov« voda se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specializiranih trgovinah.

Dvojno gimiko veselje

daje ličnost lepe in pedantno čiste volnene obleke. Ako se ne pere kakor je treba, se stisne in daje utis stare ponošene obleke. V mlačni raztopini Schichtovega Radiona se stvari nalahko očistijo in ostanejo mehke in lahke ter varujejo svojo prvotno barvo in sveži ton. Celi ta posel se opravlja hitro in brez truda, ako se uporablja

212-1

NOVICE

Prevaljski gospod župnik umrl. V četrtek dne 13. marca je umrl vlč. Franc Božič, župnik v Prevaljah. Rodil se je dne 1. oktobra 1874 v Črni v Mežiški dolini. Mašniško posvečenje je prejel dne 19. julija 1900. V Prevaljah je župnikoval skoro 20 let. Rajni je bil znan ter priljubljen kot kulturno ter gospodarsko socialni delavec. Ostani mu ohranjen častno-hvaležen spomin med duhovnimi sobraty in ovčicami, ki so ga poznale!

Dalje časa pogrešanega so našli v Pesnici. Dalje časa so že pogrešali pristavnika Jožefa Weiss iz Gačnika pri Jarenini. Dne 11. marca zvečer so ga našli v Pesnici tik pred železniškim mostom med Lajtersbergom in Pesnico. Izpričano je, da je šel Weiss dne 3. marca iz Maribora in je padel pri Pesniškem dvoru v vodo ter utonil.

Neprevidno ravnanje z orožjem. V pondeljek dne 11. marca je bil prepehlan iz ptujske bolnice v mariborsko 20letni mlinarski vajenec Jožef Čagran iz Stanetincev pri Ljutomeru. Izračkal se je z nabitim revolverjem, ki se je sprožil, krogla je zadela fanta v glavo tako, da mu je vstopila pri desnem očesu ter obtičala v glavi. Reče že trpi s kroglo v glavi vsled neprevidnega ravnanja z orožjem skoraj štiri tedne.

Šmarnica vzrok krvoprelitja. V občini Št. Lovrenc na Dravskem polju se je zgodil zopet krvavo smrten slučaj, ki priča o nerazsodnosti in podivjanosti ljudi, ki so se opijali s šmarnico. Komaj 20letni želar Franc Čuš iz Št. Lovrenca je popival v vinotoču Novi vrh v družbi Ludovika Majcena, Cirila in Jožefa Lovreca. Na povratku je prišlo po običajnih šalah do prerekanja in seve Čuš je moral potegniti nož in začel mahati proti tovarišem. Toliko je gotovo, da je iz prvotne šale nastala žalostna resnica in je obležal Čuš mrtev s prerezanim vratom. Čušove tovariše so prepeljali v zapore v Ptuj, a ta ji jo zločin.

Opozorjamo na otvoritev konzumne prodajalne v Mariboru. V Mariboru na Glavnem trgu šte. 21 je bila otvorjena konzumna prodajalna z vsemi spece-rijskimi potrebščinami. Član zadruga postane lahko vsak, ako pristopi in vplača 10 Din pristopnine in delež, kateri znaša 100 Din in se lahko plača v petih obrokih. Za vso blago, katero se bo pri zadrugi nakupovalo, bodo dobili člani ob letu 3% dividendo. Na zahtevo dostava na dom. Trgovino toplo priporočamo!

Smrt pravega krščanskega moža. V župniji sv. Mihaela na Pilštajnu je umrl 75letni posestnik Anton Turk. Blagopokojni je iz znane rodovine Turkov v Brezovcu na Polju. Na Pilštajnu se je priženil in bil vzor vestnega gospodarja, pravega krščanskega očeta in zavednega moža. Bil je oče blagega g. župnika Miloša Turka na Bučah. Stari slovenski korenini Tonetu svetila večna luč, preostalim naše iskreno sožalje!

Dva požara v Savinjski dolini. V nedeljo dne 9. marca ze zgorelo na Polzeli gospodarsko poslopje posestniku Alojziju Predovniku. Zgorela mu je vsa krma in veliko dragocenega gospodarskega orodja. Vzrok požaru je bila iskra iz lokomotive večernega savinjskega vlaka, ker je oddaljena proga od pogorišča komaj dobrih 10 m. Ognjegasci so komaj obvarovali hišo, škoda znaša 50.000 Din, zavarovano je bilo poslopje komaj za 17.000 Din. — Dne 13. marca zjutraj je začelo goreti iz nepojasnjene vzroka gospodarsko poslopje Karla Sajovica na Rezanj pri Gomilskem. Poleg krme za živino mu je uničil ogenj gospodarske stroje, orodje in 1500 kg hmelja. — S težavo so rešili živino. Škoda znaša 100.000 Din in bo deloma krita s pametno preračunano zavarovalnino. Sajovica je zadel požar tem občutnejše, ker je mlad gospodar, ki je začel samostojno gospodariti komaj pred par leti.

Utopljenega, 25letnega, slaboumnega Franca Kralj z Rake so potegnili te dni iz Save pri Brežicah. Radi prenapolnjenosti v ljubljanski umobolnici na Studencu je sorodnik, ki je spremljal Kralja v Ljubljano, bil njegov varuh tudi na povratku. V Sevnici pod mostom mu je slaboumni izginil in šel v Savo.

Lasna mati pokopala novorojenčka. Iz Dobove pri Brežicah poročajo, da so dne 8. marca na pokopališču odkrili otroci mahnito rakev, ki je bila le malo

pokrita z zemljo. Poklicani orožniki so našli v rakvi novorojenčka ženskega spola. Čigav bi bil novorojenček, se še ne zna. Najbrž, da je kaka nezakonska mati iz strahu pred javnostjo sama zagrebla mrtvorojenega otroka.

Sovjeti ogoljufali Amerikance. Po Stalinovem načrtu skušajo v Rusiji za vsako ceno dvigniti industrijo. V smislu razpleta industrije so sklenile razne tvrdke v Združenih državah s sovjeti pogodbe za razne nabave. Največjo pogodbo je sklenila tvrdka Alb. Kohn v Dtroitu. Tvrdka bi naj po tej pogodbi zgradila tovarne za dve milijardi dolarjev. Amerikanci so prejeli iz Moskve vest, da sovjeti ne priznavajo mednarodnega prava o patentih. Sovjeti so vse ameriške patente ukradli in jih izdelujejo neovirano. To postopanje je vzbudilo med Amerikanci veliko razburjenje. Amerikanske tvrdke zahtevajo od vlade v Washingtonu, da jim nudi pomoč napram ruskim brezvestnežem. Največje strašilo za Amerikance je vest, da hočejo sovjeti vsa ameriška tvorniška podjetja v Rusiji zapleniti in kot v državnih nadaljevati delo.

Prvi papirnat denar. Na vseučilišču v Heidelbergu na Nemškem so našli listino, ki pravi to-le: Leta 1484 je razdeljeval španski grof Teradilla svojim vojakom na gotove denarne svote glaseča se nakazila. Ker je papirnat nakaznice točno izplačeval z gotovino, so jih vojaki radi sprejemali. Ta način plačevanja so si osvojili za grofom najprej trgovci in potem še le posamezne države.

Najnovejša varnostna sredstva v podmornicah. Od leta 1923 se je potopilo 8 podmornic ameriškega vojnega brodo-voja. Leta 1925 se je potopilo s podmornico »S 51« 5 oficirjev ter 31 mož, leta 1927 je utonila s »S 4« cela njena posadka. Radi neprestanih nesreč preiskujejo Amerikanci na »S 29« najnovejšo iznajdbo, ki bi naj priskočile na pomoč, ako bi se podmorska ladja pogreznila na dno. Častnik Momsen je iznašel takozvana »pljuča«, ki omogočajo pobeg iz potopljene podmornice. Je to maska, ki omogoča dohod zraka. Iznašli so plavajoče telefone, s katerimi zamorejo ponesrečeni mornarji klicati na pomoč.

Čudo pritlikave državnice. Pravo čudo pritlikave državnice leži v Kanalu med Francijo ter Anglijo. Je to otok Lundy, ki meri komaj 5 kv km in je neodvisna državnica zase. Bogati trgovec Harman je neomejeni gospodar otoka. Podložnikov je v državnici le 14, a kljub temu ima otok lastne poštne znamke in svoj lastni denar. Harman poseda na otoku grad, ki je pozidan med dvema skalama. Zvezo med otokom in Anglijo oskrbuje Harmanova jadrnica, ki pristaja na otoku vsako sredo. Otočani ne plačujejo nobenih davkov. Na otoku so le 4 ure in v cerkev gre 200 ljudi. Pritlikava državnica se preživlja od turistov, ki jo posečajo ob poletnih mesecih.

Papagajska bolezen. Najnovejši strah Amerikancev je takozvana papagajska bolezen. Da bi se ubranili te morilke, uničujejo poprej tolikanj priljubljene papagaje po kletkah in je za-

branjen strogo uvoz ptiča iz Južne Amerike v Severno in v Evropo. Nemški profesor Hegler je objavil te dni glede papagajske bolezni ta-le opazovanja: V znanem nemškem pristaniškem mestu Hambur je bila pred kratkem družina, ki se je pečala z razprodajo ptičev in bolj izrednih živali. Ta družina je prejela iz Južne Amerike 3 papagaje, ki so dospeli v Hamburg bolni. Teklo jim je iz nosnic, kakor bi bili nahodni in trpeli so na driski. Koj po prihodu bolnih ptičev v trgovino je zbolela in bila prepeljana v bolnico 30-letna hčerka Marija. V bolnici so opazovali na njej vročino 39—40 stopinj, mrzlico, glavobol, omotico, spreminjanje barve in plavkaste ustnice. Umr-la je tekom par ur. Njen brat Pavel, star 27 let, ni bil nikdar poprej bolan, je prišel v bolnico z istimi znaki obolenja kakor njegova sestra. Po enem mesecu je ozdravil. Mati obeh je umrla 25. dan, ko je obolela na pravkar omenjenih znakih. Od papagajev sta poginila dva in le eden je ozdravil. Pri raztelesenju obeh na papagajski bolezni umrlih oseb in ptičev niso ugotovili nobenih notranjih znakov te bolezni. Istotako je pripeljal seboj v Hamburg iz Bahije v Južni Ameriki papagaja 50 letni trgovec. Par ur po izkrcanju je umrl v bolnici v Hamburgu na znakih papagajske bolezni razlezla po celem se je po Južni Ameriki razširjena papagajska bolezen razširila po celem svetu in zahtevala že veliko smrtnih žrtev. Kaj da je vzrok te kužne bolezni, še ne ve nikdo. Toliko je gotovo, da je začela bolezen moriti ljudi, ako so ti prišli v dotiko s papagaji iz Južne Amerike. Priljubljenim ptičem, ki so romali do pred kratkem po celem svetu sedaj slaba prede, ker jih pokončavajo iz strahu pred naravnost kužno boleznijo, katere se boji celi svet.

Meje živalskega življenja. Doslej je bilo splošno razširjeno mnenje, da doseže kit starost 500 let, v resnici pa komaj 40. Celotni slon ne postane starejši, nego 70 let. Dejstvo, da te orjaške živali ne postanejo starejše nego človek, je brezdvomno dokazal vseučiliščni profesor Peacock iz Dundee. Ta profesor trdi, da doseže le orjaška želva starost 150 let, nadalje krap lahko živi poldrugo stoletje, beloglavi jastreb 118, orol 104 leta. Stoletniki med ptiči so še: papagaj, vrana, krokar in race v severnih krajih. Starost domačih živali je ta-le: pes 35, konj 40, krava 25, mačka 40, gos 30, lev in tiger 25, morski pes 100, jegulje 60, krokodil 40.

Zlati zaklad pri »Peklenskih vrati«. V letih osvobodilne vojne ameriških Združenih držav (1776—83) se je potopila angleška ladja, ki je pripeljala v Ameriko plačilo za angleško vojsko v znesku 800.000 zlatih funtov šterlingov. Amerikanski kapitan Simon Lake, ki je izumil že veliko aparatov za dela pod morjem, se bo lotil dviga zgoraj omenjenega zlatega zaklada. Potopljen ladja bi se naj nahajala na dnu Long-Island zaliva. Že zadnja leta je našel kapitan v obsegu 8 kvadratnih kilometrov Long Sund zaliva 30 potopljenih ladij. Na podlagi preiskavanja 30 ladij in zgodovine amerikan-

ske osvobodilne vojne so ugotovili, da je zakladna ladja potopljena v najbolj ozkem delu reke East River v bližini Newyorka. Ako bo Amerika odklonila kapitanovo prošnjo za podporo pri dviganju, se bo lotil sam dela. Že pred 40 leti je ameriški kapitan Jurij Thomas doznal, da je ladja z zlatom dosegla Newyork leta 1783, baš ob času, ko so se pripravljale angleške čete, da zapustijo Newyork. Ladja je prejela povelje, da se mora zateči v luko Connecticut in tamkaj izplačati vojake. Ko se je hotela ladja pokoriti temu povelju, je zadela ob skalo ter se potopila pri »Peklenških vratih«. O zlatem tovoru na ladji so znali le nekateri angleški višji častniki in še le po za Angleže nesrečno končani vojni so se začeli zanimati za potopljeno zlato. Kapitan Thomas je potrošil celo svoje premoženje za iskanje zlata in umrl v bedi. Najnovejši iskalec Lake si obeta več uspeha nego njegov prednik, ker ima na razpolago najbolj moderna dvigalna in potapljaška sredstva. Poslužil se bo podmornice, ki bo opremljena z od njega izumljenimi potapljaškimi aparati. Iz podmornice ven ne bodo ovirale potapljačev dolge cevi za dovod zraka, kakor se dogodi, ako mora potapljač v morje z ladje.

Rokavice iz nojevega usnja. Orjaško ptico noja smo že opisovali v našem listu. Do pred leti so lovili ter preganjali noja radi peres, katere so nosile ženske za klobuki. Pokrivala z nojevi peresi so iz mode in sedaj lovijo nedolžnega noja radi njegove kože, iz katere izdelujejo najmodernejša usnja za ženske čevlje. Ženska moda je že v drugič vzrok nojevih preganjanj.

Suhi led. V Nemčiji so odkrili postopanje, da izdelujejo suhi led, kar je nekaj popolnoma novega. Suhi led je v velike kocke stisnjena ogljikova kislina, ki vsebuje 80 stopinj mrzlot. Prednost suhega ledu pred naravnim je ta, da se ne topi, ampak tekom 8 dni zgine kot kafra. Ta led se bo lahko pošiljal v zavojih po pošti.

Ljubljeneec »mokrih« senatorjev zopet prijet. Gospod Cassidy v Washingtonu je med zakonodajalci, ki sede v senatu (zgornji zbornici Zedinjenih držav), dobro znana osebnost. Saj je izredno postrežljiv in vsakemu senatorskemu suhemu grlu rad pomaga s par požirki »tega hudega« — proti odškodnini seveda... Vedno ga je najti okrog vladnega poslopja, in splošno se ga ne kliče z drugim imenom kakor »Mož z zelenim klobukom«. Večkrat ga je že policija prijela pri njegovem »dobrodelnem« opravilu, a vedno se je še srečno izmazal. Zdaj ga je zopet zadela nesreča, da se nahaja pod policijskim nadzorstvom; to pot se bo pa težko izvil, kajti našli so pri njem šest pajntov brinjevca. Žejni senatorji si bodo morali iskati kako drugo moč, dokler ne bo mož v zelenem klobuku zopet na svobodi.

Če je mož preveč zaspan. Skrajno nezadovoljna je postala s svojim možem Mrs. Lillian M. Woida v Chikagu zaradi njegove večne zaspanosti, in je iz tega vzroka vložila tožbo na razporeko. Na sodniji je potožila, da, kadar

Dravi zobje
SARGOV

KALODONT

267

koli so jih prišli obiskat njeni znanci, je njen mož vedno zadremal na stolu, ali jih je pa kar pustil in se spravil v posteljo. Enako je tudi vedno zaspal, kadar sta se kje nahajala na obisku. Pri vsem tem pa je možiček star še le 22 let. Tudi drugače, pravi žena, ni imela z njim nič prijetnega življenja. Zaročni prstan za njo je kupil na obroke. Prvi obrok 5 dolarjev je še sam plačal, druge obroke je pa morala ona sama poravnati.

Podkurjena ameriška reka. Leta 1776 je bila reka East River, ki teče skozi Newyork, v zimi tako debelo zamrznjena, da jo je prekoračila vojska s konji in topovi. Danes je to že davno izključeno. Ob reki je bogznaj koliko raznih tvornic, ki izlivajo vanjo vsako uro po 400.000 ton vroče vode. Radi tega dovoda tople vode se dvigne temperatura reke za 10 stopinj.

Koliko zavžije Evropa. Največ kruha povprečno poje v Evropi Belgija. Vsak Belgijec poje povprečno 289 kg kruha na leto. Najmanj kruha v Evropi pa poje Švicar. Temu zadostuje letno 140 kg. Za Belgijcem pride na vrsto Francoz z 270 kg letno, potem Nizozemec z 227, Čehoslovak z 217, Španec z 206,

Rus s 195, Italijan s 190, Anglež in Irec s 183 in Nemec s 171. Kar se tiče krompirja, ga pospravi največ Nemec, potem Belgijec, ki poje letno 449 kg krompirja, Čehoslovak ga poje 384 kg in Francoz 295 kg. Čaja popije največ Anglež in sicer 4 in pol kg letno, najmanj pa Francoz, ki ga popije samo 400 gramov letno.

Zahvala Dijaškega Podpornega društva. Ob priliki Velnar-Borkove poroke so se gostje spomnili Dijaškega podpornega društva v Ljubljani, ki oskrbuje slovenske katoliške visokošolce s ceno hrano, in prispevali vsak po svojih močeh ter nabrali skupno 220 Din. Dijaško podporno društvo izreka za velikodušen čin darovalcem iskreno hvalo!

Priporočila se pri nakupu blaga manufakturna trgovina
M. E. ŠEPEČ
Maribor, Grajski trg št. 2
391

Popravek. V 11. številki »Slovenskega Gospodarja« pri oglasu: Občni zbor Ljudske posojilnice v Celju se 7. točka pravilno glasi: **Volitev načelnika.** — Ljudska posojilnica v Celju.

Zločini v državno korist.

Žalostna smrt boritelja za neodvisnost Irske

V predvojnem ter medvojnem času se je po celem svetu veliko pisalo o neumornem boritelju za neodvisnost Irske Rogerju Casement. Vse svoje moči je posvetil cilju: domovino — katoliško Irsko iztrgati Angležem in jo ovenčati s krono svobode ter neodvisnosti. Radi borbe proti Angliji je moral begniti v Ameriko in od tamkaj se je prepeljal oktobra 1914 na Norveško v mesto Kristijanija. Odrekal je Angležem pravico do rekrutacije Ircev v svetovni borbi.

Kakor hitro je zvedel angleški poslanik na Norveškem Findlay, kje je buditelj Irske, se je lotil s podkupovanjem njegovega sluga Norvežana Christensena. Obljubil mu je najprej nagrade 5000 funtov šterlingov, ako pomaga svojem gospodarju iz življenja. Sluga se je delal skrajna nagnjenega k izdajstvu, dasi je obveščal gospodarja o načrtih angleškega poslanika, ki mu je zvišal

krvavo nagrado od 5 na 10 tisoč funtov šterlingov.

Ker je uvidel Irec, da na Norveškem ne bo stalno varen pred angleškimi morilci, se je zatekel v Nemčijo. Nemška podmornica ga je izkrcala aprila 1916 na irski obali. Dne 3. avgusta 1916 so ga obesili Angleži javno v Londonu kot veleizdajalca.

Smrt bojavnika proti fašizmu.

Leta 1924 je bil celi svet poln poročil o zagonetni smrti italijanskega socialističnega poslanca Matteotija. V parlamentu v Rimu je nameraval nastopiti z odkritji, ki bi bila škodovala fašizmu in ga onemogočila pred zunanjim svetom. Dne 10. junija 1924 je bil Matteoti odpeljan v avtomobilu in pet dni za tem so našli njegovo bogznaj kolikokrat zabodeno truplo ob cesti pri Bassano di Sutti. Ugotovili so prvotno javnosti prikrite morilce, ki so prejeli pred sodiščem le malenkostno kazeno za zločin, ki je pripomogel fašizmu do trdnih tal.

Kam je izginil poljski general Zagorski?

Pred tremi leti so se sukala vsa časniška poročila dolgo časa krog zagonetke z izginulim poljskim generalom Zagorskim. Zagorski je pripadal med svetovno vojno avstrijskemu generalnemu štabu. Po končani vojni in po oživanju svobodne Poljske je prevzel maršal Pilsudski Zagorskega v poljsko vojsko. Kakor znano, je bil današnji in prvotni gospodar Poljske Pilsudski ne kaj časa potisnjen v politično ozadje. Leta 1926 se je zopet povzpел na površje in tedaj se je drznil general Zagorski, nastopiti proti njemu. Radi tega ga je pustil maršal zapreti v Wilni. Dne 6. avgusta 1927 bi ga naj bili prepeljali v Varšavo. V Wilni je stopil v spremstvu oficirjev v avtomobil s številom 6141. Od tedaj je izginila za njim vsaka sled.

Poljski socijalni demokratje so širili pred dobrim letom letake, na katerih je stalo črno na belem, da oni general, ki bi naj bil vstopil v avto »W 6141«, ni bil Zagorski, ampak njemu za las podobni Kowalski.

Zagorskega so oficirski pristaši Pilsudskega zaprli v Varšavi v poslopje legionarjev. Z mučenjem so hoteli izsiliti iz njega pismene dokaze, ki bi bili maršala onemogočili kot zopetnega vladarja Poljske, ker jim Zagorski ni maral izročiti zahtevanega, so ga ustrelili, ker mrtvi ne govorijo in ne izdajajo.

Kje je carsko ruski general Kutiepow.

V našem listu smo se že bavili z izginutjem carsko ruskega generala Kutiepowa. Da osvežimo čitateljem spomin na to osebnost, beležimo, da je bil Kutiepow ob koncu svetovne vojne pod polkovnik, ki je ohranil zvestobo carju. Pozneje se je boril v armadi Denikin in Wrangla proti boljševikom. Z umikom Wranglovcev s Krima je pribežal tudi on z drugimi ruskimi begunci v Evropo. Radi hrabrosti je postal general in ruski veliki knez Nikolaj Nikolajevič ga je imenoval za voditelja oborožene ruske begunske sile proti sovjetom. Kutiepow je bila ona tajna moč, ki je organizirala v Rusiji upore proti sovjetskim mogočnjakom. Baje je nameraval odstraniti sedajnega diktatorja Rusije Stalina. General je bil ona močna osebnost, ki bi bila lahko postala za sovjete usodepolna in radi tega je morala izginiti.

Dne 26. januarja 1930 ob 10. uri dopoldne je vstopil general v Parizu v sivkasto pobarvani avto, kateremu je sledil drugi rdeč avtomobil. Od tedaj je izginila o generalu vsaka sled. Razpisana je nagrada 1 milijon frankov onemu, ki bi izsledil zločinca, a doslej je še ni postal deležen nikdo.

Francoska policija je resnega mnenja, da so odpeljali člani ruske sovjetske tajne policije generala do morske obali, kjer je že čakala nanj ruska ladja. Prepeljali so na na Rusko sovjetom v roke, ki so skušali iz njega izsiliti vse nadaljne načrte ruskih izseljencev proti boljševikom. General se je gotovo ustavljal izdajstvu in radi tega

ga so uporabili napram njemu Stalinov recept: mrtvi molčijo!

Našteti vzgledi zločinov v državno korist izvirajo iz novejših časov in jih smo podali za vzgled, kakih sredstev se poslužujejo večkrat mogočnjaki, da se iznebijo za vedno jim neljubih osebosti.

Grozodejstva ruskih sovjetov.

Kaj je cilj preklenščakov v človeški podobi, ki so se polastili vodstva sovjetske Rusije? Uničenje vsake vere. Laž in prevara sta tem trinogom vera. Kakor z verskim uprašanjem je tudi z moralnim. Kar pripovedujejo poznavalci o ruski nemorali, spominja na Sodomo ter Gomoro. Otroci zločinci — je v današnji Rusiji nekaj vsakdanjega ter samoobsebi razumljivega.

Pri vsakem preganjanju kristjanov gre najprej proti duhovščini. Profesor Megunoff (Rus) piše: »Duhovnikom (v sovjetski Rusiji) so potisnili na glavo krono iz bodoče žice. V Tzaritzinu in Karnihinu so jim sežagali kosti, v Poltovi in Kamenchuku so nataknil duhovnike na kolce. V Poltovi, kjer je vladala ter gospodarila navadna vlačuga, so nabodli na kole en dan 18 menihov. Grozna usoda je doletela metro polita Benjamina v Leningradu. Radi njegovega svetega življenja ga je častila ter spoštovala cela Rusija. Odposlanci črke (tajne policije) so ga privedli pred revolucionarno sodišče. Predsednik ga je nagovoril z besedami: »Obtoženi, podaj svojo zadnjo izjavo!« — Metropolit se je dvignil, kakor poročajo očividci, z dostojanstvom brez razburjenja. V dvorani je vladala tišina. »Jaz sem zvest sin svojega naroda«, je začel metropolit, »jaz ga ljubim in sem ga ljubil vedno. Srečen sem, da mi je (narod) odgovoril na ljubezen.« Sodniki so bili ganjeni radi skromnosti in samozatajevanja starčka. Predsednik

ga je pozval, naj se brani ter zagovarja. Nato je odgovoril obtoženi: »Kar se mene tiče, ne vem za sodbo; ni mi znano, ali se bo glasila na smrt ali življenje. Čisto neodvisno od vaše sodbe obračam oči v nebo. Jaz se bom pokrival (kar je tudi storil) in je rekel: Bodi Bog zahvaljen za vse, kar bo prišlo.« Teh par stavkov je napravilo na zbrane najglobokejši utis. Čeka se ni drznila, obsoditi častitljivega starčka. Samo so sklenili, da ga prepeljejo v Moskvo. V resnici je pa bil par dni za tem v bližini Leningrada ustreljen od sovjetskih vojakov.

Na enak način kakor metropolit Benjamin je bilo tekom nekaj let v Rusiji umorjenih 20 škofov in 700 duhovnikov. Po največ so jih mučili nepopisno grozno.

Nadškofa iz Perma so živega sežgali, poprej so ga oslepili. Škofa iz Belgroda so zadušili v kotlu vrelega lima. Enega škofa so obesili pred altarjem njegove cerkve. Veliko duhovnikov so križali. V Tscherdinu so napodili v rusko zimo brez obleke duhovnika. Polivali so ga tako dolgo z vodo, da se je spremenil v ledeni steber.

Grozovitosti tekom tokratnega preganjanja na Ruskem so tako mnogostevilne ter grozne, da so v največ slučajih mnogo hujše nego so bile v prvih stoletjih krščanstva pod rimskimi cesarji.

Tudi v Rusiji se je udejstvovalo, da so ravno mučeniki najboljši pomagači za neomajenost vere. Leta 1922 so ustavili sovjeti krvava preganjanja, ki so bila v glavnem naperjena proti duhovščini. S tem niso bili strašni pokolji duhovščine končani, ampak se niso upali svečnikov javno obsojati na smrt. Duhovnike so začeli od leta 1922 naprej zapirati in jih pošiljati v pregnanstvo in to ne po izrečni sodbi, ampak pod pretvezo, da je to le upravna potreba. Radi tega je ostala usoda ječe in prognanstva, ki je zadela toliko duhovnikov, da danes javnosti prikrita.

Poleg tega so odvzeli sovjeti cerk-

Novo!

MOJ TOVARIŠ

Novo!

Molitvenik za mladeniče, s posebnim naukom za vojake.

Obseg 230 strani. Cena 18 Din z rdečo obrezo in 20 Din, z zlato obrezo.
Po pošti 2 Din več. Dobi se v TISKARNI SV. CIRILA V MARIBORU,
Koroška cesta 5 in v podružnici Aleksandrova cesta 6.

Za fante, posebno za vojake, dozdej še nimamo posebnega molitvenika. Zato nam je »MOJ TOVARIŠ« ravno prav prišel. V kratkih pa jedrnatih besedah imaš tu na prvih 40 straneh lepe stanovske nauke za mladeniče. Na naslednjih 25 straneh pa je napisal iz lastne skušnje bivši konjeniški podčastnik res zlate nauke za vojake. Drugi del obsega razne pobožnosti in molitve s posebnim ozirom na mladeniče. Slovenski vojak piše o tem molitveniku: »Takoj sem segel po lični knjižici in moje pričakovanje ni bilo varano. Kako krasen tisk! In oblika, kako ljubka! Ta molitvenik se bo prav dobro prilegel ozkim žepom naših fantov in vojakov. Marsikateri izmed njih se bo potrkal po prsih in rekel: Tu je »MOJ TOVARIŠ«, moj kamerad, ki gre z menoj k vojakom! Mladeniči! To knjigo si kupimo vsi! Fantje! Brez »MOJEGA TOVARIŠA« ne pridite k vojakom! »MOJ TOVARIŠ« naj spremlja povsod vsakega fanta, vsakega vojaka! Dobre matere in ljubke sestrice! Kupite »MOJEGA TOVARIŠA« svojim sinovom in bratom, ki odhajajo k vojakom, pošljite ga pa tudi svojim sinovom in bratom, ki so še pri vojakih!«

vam in samostanom vse premoženje. Po naročilu vlade so bile zaplenjene vse svete podobe ter svete posode.

Izkupiček za cerkveno premoženje so sovjetski mogočnejši zapravili v inozemstvu. Danes je v Rusiji toliko tisoč

cerkev brez duhovnikov, toliko tisoč občin brez dušnih pastirjev. Ni torej čudno, ako se pripravljajo sedaj sovjeti, da bi dokončali še zadnje grozote nad cerkvijo v Rusiji in njenimi služabniki.

*

Od prostaka do generala in v dosmrtno ječo.

Jožef Klems je rojen iz prav revne rodbine v nemškem mestu Düsseldorf leta 1890. Imel je veselje do vojaštva, a je pobegnil iz pruske vojske l. 1913 iz mesta Metz, kjer je služil pri pešpolku. Iz Nemčije je pribežal v Francijo, kjer se je upisal v tujsko legijo.

Leta 1919 se je začel upor Abd el Krima v Maroku ob obali Južne Afrike proti Špancem ter Francozom, ki je trajal nekaj let. Francozi so poslali proti upornikom tujske legije in med legijonarji je bil tudi Nemec Klems. L. 1922 je pribežal iz francoske legije k četam marokanskega junaka Abd el Krima. Vodja upora je sprejel skrajno pribežnika z največjo nezaupljivostjo. Še le tedaj, ko je uvidel, da misli Nemec resno s pobegom, mu je zaupal. Med uporniki je postal nadarjeni legijonar: zunanji minister, šef generalnega štaba in vodja poročevalske službe. Za inozemsko časopisje. Vodil je državno dopisovanje v francoskem in angleškem jeziku, kupoval za upornike utihotapljeno orožje, organiziral topništvo in pustil izdelati karte za celotno uporno ozemlje. Sestavljal je letake ter knjižice, v katerih je pozival francoske legijonarje nemške narodnosti, naj dezertirajo po njegovem vzgledu k marokanskemu Andreju Hoferju - Abd el Krimu. Njegovi pozivi so rodili precejšen uspeh. Abd el Krim je podaril svojemu ministru in vrhovnemu generalu lepo vilo ob morski obali ter mu dovolil več žen. Nemec se je uživel tolikanj v novo ulogo, da je postal mohamedanec in prevzel ime: Caid ben Hadj.

Ko se je Francozom ter Špancem le vendar posrečilo, da so po letih najlju-

tejših bojov s premočjo in modernim orožjem ukrotili upor v Maroku in zajeli Abd el Krima, je njegova desna roka Klems ušel v hribe. Še le francoskemu kapitanu, ki je poznal Klemsa izza legijonarskega službovanja, se je posrečilo, da ga je pregovoril z laži-obljubami, da je zapustil skrivališče in se podal k Francozom. Kakor hitro je bil v francoskih rokah, so ga postavili pred vojno sodišče. Klems se je skliceval, da je maročanski državljani in da nima Francija z njim nobenega opravka, a kljub tem protestom so ga obsodili kot dezerterja na smrt.

V ječi se je spomnil na svojo mater v Nemčiji. Pisal jej je in jo prosil, naj mu pošlje par copat, nekaj žepnih robcev in pisalni papir. Mati je storila za sina še mnogo več. Pustila je sestaviti prošnjo za pomilostitev, katero je predal nemški poslanik v Parizu predsedniku francoske republike. Prezident je bivšega prostaka ter generala pomilostil na dosmrtno ječo v francoski kazenski koloniji Guayana ob obali Južne Amerike. Te dni je bil Klems z drugimi kaznjenci prepeljan na ladji na strašni Hudičev otok v Guayani, kjer je umrlo grozne smrti že bogznaj koliko obsojenih višjih francoskih oficirjev in političnih kaznjencev.

Zelo je bil pljan. Jurček se je tako napil, da je obležal na cesti. Prišel je postopač in mu ukradel čevlje. Prišel je sosed z vozom po cesti: »Umakni se, Jurček!« — Jurček se je zbudil, potipal se po nogah in odvrnil: »Le dalje pelji, jaz sem obut, te bose noge pa itak niso moje!«

GOSPODARSTVO

Gospodarska obvestila.

Kolje za vinograde in za sadno drevje, kakor vsake vrste rezan les prodaja ali zamenja za dobro vino Franjo Gnilšek, Maribor, Razlagova ulica 25. 363

»Flugs« kose s kosirjem I. VIDEMŠEK, MARIBOR, Koroščeva cesta 36. 116

Čemu se zemlja neguje? Da zamore v zemljo zrak, ki je potreben k koristnemu razpoloženju zemlje in k vznikanju semen, dalje zahtevajo rastline vlago, ki omogočuje močne korenine in čvrsto steblo. Z negovanjem se tu di voda v zemlji potrebno in enakomerno razdeli. Razen tega se z negovanjem zemlje uničuje plevel, zaeno se pokončujejo tudi razni škodljivci rastlin ali njihov zarod, dalje se pomaga s tem koreninam do širšega razvitka po zemlji.

Plevel je veliki škodljivec njive. On krađe rastlinam hrano, prostor in vodo, se ovija krog steblic, katere potem poležejo, prenaša na rastline mnoge vrstne svoje bolezni, se jadrno razkoši ter kvari zemljo in njeno rodovitnost. Obstoje se mu prepreči s sejanjem izčiščenega zrna, z izvrševanjem okopavanja in pletve ob pravem času, s pokosenjem ob času ko cveti, sploh z negovanjem okopanin.

Pravila o krmljenju konj. V prvem letu morajo dobivati žrebeta dobro in izdatno krmo, kajti ta čas pridobe na teži in rasti toliko, kakor pozneje vsa leta skupaj. Kar se ta čas zanemari, ne nadomesti se pozneje tako z lahkoto. Radi tega pazimo na pogostne in pravilne porcije ter na pravilno polaganje istih. Navedeno prihaja v poštev osobito pri žrebetih. Konjski želodec je v primeru z velikostjo cele živali — majhen. Konje krmimo izdatno ne samo ob času, ko se od njih zahteva mnogo moči, nego privoščimo jim že tudi pred tem. Zakaaj pred težko ali naglo

DR. O. ILAUNIG:

TATENBAH

ZGODOVINSKA POVEST.

»Grof Erazem Tatenbah, kaj ste vi danes?«

»Nič, dunajski sluga,« odvrne Tatenbah kratko.

»In to hočete ostati. Ali hočete, da vas napravijo ne samo za slugo, ampak tudi za sužnja, ki bo klonil svoj ponosni tilnik pred izmozganimi dvorjani?«

»O, grofica Zrinjska, kaj mislite o meni?«

»Ponosnega sem si slikala grofa Tatenbaha, ki se zaveda svoje moči. Po rodu in premoženju je najveljavnejši na Štajerskem, toda noče se zavedati tega, noče razumeti, kako bi postal še močnejši, neodvisen, svoboden, sam svoj vladar.«

»Kaj, sam svoj vladar,« vzklikne Tatenbah ter se dvigne s sedeža in prime za desnico grofice, ki mu jo je prepustila.

»Da, neodvisen vladar, vojvoda štajerski, kateremu bi se klanjali drugi nemški plemenitaši kot kralju slovenskih pokrajin.«

13

»Kaj vojvoda, vladar Slovenije?«

»Da, vladar velikega ozemlja in vladar srcu, ki čuti za svobodnega vojvoda to, česar on ne sluti.«

»Kaj, kneginja, ali je res? Ali smem upati? Ali smem izreči besedo, da vračate moja tajna čustva, ki jih gojim že toliko časa v svojem srcu? O, recite kneginja, da me ljubite!«

»Da, Tatenbah, moje srce je vaše, a vaše le, če ste tudi junak, ker le junaku žrtvujem svojo ljubezen.«

»Kako srečen sem! Neskončno srečen, ko slišim te besede,« vzklikne vznemirjen grof Tatenbah, pade na kolena pred grofico ter jo objame okoli kolen.

»Tvoj za vedno, grofica Zrinjska, ti duša moje duše, za te storim vse.«

V tem trenutku se slišijo koraki; hitro se dvigne grof ter se vsede v naslonjač, grofica pa se zopet vrne k oknu.

V sobo sta stopila grof Zrinjski in Frankopan. Prvi je razgrnil pergament ter ga položil pred Tatenbaha, ki je gledal kakor omamljen, ko mu je Zrinjski prečital vsebino cele pogodbe z grofom Wesselenyjem in Nadasdyjem.

»Ali še dvomiš,« vpraša grof Zrinjski kratko.

Lepe tiskovine

za trgovce, obrtnike, urade, kakor tudi večbarvne razglednice, barvotiske in druge v svojo stroko spadajoče tiskavnice v latinici in cirilici

izvršuje

hitro, solidno in po najnižjih cenah

Tiskarna sv. Cirila

v Mariboru

Koroška c. 5

Čekov. račun št. 10.602

Telefon interurb. št. 2119

vožnjo se ne sme dati konju obilice krme. Konj prebavlja naglo. Kar mu v jutro položiš, prebavi do večera, kar mu daš zvečer, to torej najuspešnejše učinkuje na širitev njegovega hrbta in na krepkost njegovih mišic. Daj mu torej najboljše in največ krme zvečer po delu. Če mu nasuješ zrna pred težkim delom, ga prebavi le polovično. Čim bolj za hitro delo konja rabiš, tim lažje prebavljivo hrano mu daj. Glavno krmilo konj za ježo ali koleselj je oves. Voznim konjem gre koruza in do-
sti sena, detelja ali nekateri tovorniški odpadki. Kot izdatna vrsta konjskih krmil pridejo v poštev tudi: konjski bob, kolači iz leče, stebila mlade koruze in posušen pivovarski slad. Tudi pri konjih žlahtnejših vrst je mogoče oves s temi cenejšimi krmili nadome-
stiti. Zeleno krmo pokladaj konju vsi-
kdar pred ovsom ali koruzo in je ne mešaj z zrnom. Ako konj po ovsu po-
pije veliko vode, tedaj bi zrna zadost-
no ne prebavil, kar pa bi bila škoda. Ako imajo konji zdrave zobe, tedaj se
jih umetno ne sme krmiti, imelo bi to
škodljive posledice. Konje s takšnimi
še dobrimi zobi se odsvetuje tudi kr-
miti jih z zmočeno, sparjeno in kuha-
no krmo ali s šrotanim ovsom.

Pomoč hmeljarjem zaradi krize! V petek in soboto dne 14. in dne 15. t. m. sta se v Beogradu mudila g. Steblovnik iz Šmartna ob Paki in g. Senica iz Žalca kot zastopnika Zadrugne zveze v Ce-
lju in v Ljubljani in kot odposlanca hmeljarjev iz Savinjske doline v svrhu
intervencije zaradi državne pomoči hmeljarjem v dravski banovini. Obis-
kala sta razna ministrstva in merodaj-
ne kroge, kjer sta predložila tozadevne
spomenice, priporočene tudi od Glav-
nega zadrugnega saveza v Beogradu. Pomoč se je obljubila.

Ljutomer. Tukajšnja podružnica Kmetijske družbe priredi krožek pouč-
nih gospodarskih predavanj s filmom, in sicer bodo po tem-le sporedu: Dne
23. marca po rani službi božji v Verže-
ju, dvorana pri Hedžetu, popoldne iste
ga dne na Cvenu, pri pošti; dne 24. t.

m. ob 16. uri v Cezanjevcih, umetni
mlin Ribič, in dne 25. marca, to je na
praznik Marije Device, ob 9. uri v Lju-
tomeru, Sokolski dom. Najnovejše ve-
lezanimive filme o obdelovanju zem-
lje v najnaprednejših kmetijskih deže-
lah bode predvajal šef Agrikulturno-
kemičnega urada iz Zagreba g. Pučnik
Želeti je, da se kmetovalci v lastnem
interesu udeležijo teh predavanj v obil-
nem številu!

*

Kriza našega vinogradništva.

Beograd, 10. 3. 1930.

V nedeljo, dne 9. t. m. se je vršil v Beogradu drugi kongres jugoslovans-
kih vinogradnikov, ki je privedel iz ce-
le države nad 4000 ljudi, dokaz, kako
nujno je to vprašanje. Strokovni refe-
rati so ugotovili, da se obdelovanje vi-
nogradov več ne izplača zaradi slabih
prodajnih cen vina in grozdja in da je
v sedanjih razmerah izključena vsaka
rentabilnost vinogradništva. Dočim pa
se n. pr. podpirajo fabrike piva, ki za-
poslujejo jedva 10.000 ljudi, z malimi
trošarinami, je vsaki liter vina obre-
menjen z 2 do 2.50 Din, vključno temu,
da živi od te gospodarske panoge na
milijone vinogradnikov in delavcev na
zemlji, ki je za vsako drugo gospodar-
stvo skoraj nesposobno. Visoke carine
in transportne težkoče uplivajo na niz-
ke cene vina, kakor tudi dejstvo, da so
se vsled povojnih razmer nasadile po-
nekod direktno rodeče trte (šmarnica,
delavara itd.) na zemlji, ki je prej ro-
dila v obilni meri žito in koruzo. Ta
kvalitetno slaba vina kvarijo sedaj ce-
ne dobrih, v hribovitih in strmih legah
pridelanih vin, ter otežkočujejo živ-
ljenske pogoje onim vinogradnikom,
ki so že stoletja gojili vinsko trto.

V začetku kongresa se je Nj. Velič.
kralju poslala navdušeno sprejeta u-
danostna brzojavka. Predsedoval je vi-
nogradnik g. Vlado Savič iz Sremske
Kamenice. Iz Slovenije je bilo precej

delegatov, med katerimi smo opazili:
bivšega ministra Ivana Vesenjaka, biv-
šega poslanca Josipa Nemanica, rav-
natelja Kmetijske družbe inž. Laha,
ravnatelja Rudla od Sadjarske zadru-
ge v Mariboru in Roberta Košarja od
Osrednje vinarske zadruge istotam.

Nato so sledili razni referati, ki so
se sukali okrog vprašanj: kako pove-
čati izvoz vina in grozdja v inozemst-
vo in kako dvigniti potrošnjo vina in
grozdja v domači državi, da se reši vin-
ska kriza, ki je nastala vsled novih
razmer. Ako vinogradništvo ne bo na-
šlo pomoči, bo sledilo — hmeljarstvu;
Soglasno sprejete resolucije so bile od-
vseh teh razprav.

Resolucija

Vinogradniki iz vse države, zbrani
na kongresu v Beogradu, so soglasno
ugotovili, da so radi slabe prodaje vin-
skih produktov cene grozdja in vina
tako padle, da je izključena vsaka ren-
tabilnost vinogradništva. V zvezi s
tem, da je trošarina na vino, ki znaša
danes okrog 125 odstotkov vrednosti,
nevzdržna, smatra kongres visoko tro-
šarino, kakor tudi način, kako se po-
bira, za enega glavnih vzrokov današ-
njih nizkih cen vina Kongres vinograd-
nikov ugotavlja, da je gospodarsko sta-
nje naših vinogradnikov v vsej državi
radi nizkih cen in radi nemogućnosti od-
prodaje vina naravnost brezupno. Da
bi se težko stanje naših vinogradnikov
vsaj malo ublažilo, je kongres mnenja,
da bi bilo nujno ukreniti sledeče ko-
rake:

1. Državna trošarina na vino, kakor
tudi banovinske in občinske doklade
bi se morale fiksirati na znesek 1 Din
na liter in sicer na vina v sodih ter tu-
di na vina v steklenicah. Občinam se
naj izjemno dovoli, pobirati višje ob-
činske trošarine na šampanjec in de-
stilirana vina.

2. Trošarina naj se plačuje v krajih
neposrednega konsuma, tako da bi se
prevoznina iz kraja v kraj ne obreme-
njevala s trošarino. Pobiranje državne

NEDELJA?

Ste naročeni na list

Izaja vsak teden? prinaša vsakratni nedeljski evangelij in razlago
ter druge poučne verske članke, razen tega pa tudi lopo porest "Otroci
naše ljube Gospe" in mične zgodbe za deca. Stane mesečno le 2.— Din
(letno 24.— Din). Še danes si naročite Nedeljo po dopisnici na naslov:
Uprava NEDELJE, Maribor, Slomškov trg 20,

»Da, verjamem, nimam nobenih pomislekov
več, daj sem pogodbo, da jo podpišem ter da
vstopim na mesto umrlega Frana Wesselenja,
da izpolnim to, kar je obljubil on.«

»To so močate besede,« reče Frankopan ves
razvnet, »grof Tatenbah, sedaj se ti odpira pot
do slave, gledam te velikega, močnega.«

»In slavnega,« pripomni grofica Zrinjska in
pogleda grofa Tatenbaha s pogledom, ki je izra-
zil vse, kar je čutila tedaj njena duša.

»Tu je pogodba,« reče grof Zrinjski, »sestavil
sem jo tako kakor druge — tu je pero.«

Grof Tatenbah seže hlastno po velikem gos-
jem peresu, ga pomoči v črnilo in dvigne še en-
krat svoj pogled h grofici. Ta se mu ljubko na-
smehne, tako vabljivo, tako obetajoče...

Za hip mu zastoji roka, ko že hoče podpisati;
neki tajni glas mu zašepeče: Odloži pero — tvoja
poguba bo.

V tem trenutku pa stopi grofica Zrinjska či-
sto blizu njega. On začuti njen dih, neka tajna
omamljiva moč gre od nje. Čisto ga prevzame
njena misel in njena volja; zdi se mu, kakor bi
slišal glas:

»Tatenbah, podpiši, vojvoda postaneš, neiz-
merna liubezen te čaka.«

In kakor bi šnila neka neznana sila v nje-
gove mišice, je stisnil trdno pero, ga nastavil na
razgrnjeni pergament in s krepkimi potezami
zapisal: Ivan Erazem grof Tatenbah.

Čutilo se je, kako je drsalo pero po papirju,
nato je nastala trenutna tišina.

Grof Tatenbah je odložil pero.

Ko je dvignil oči, ga je zadel goreč pogled
grofice Zrinjske kakor bi hotela reči:

»Moj si sedaj, moj junak.«

Zunaj je nastal silen piš, da so pokali hrasti,
zamolklo grmenje je postajalo vedno bolj močno,
luči na srebrnem lestencu so nemirno plapolale.

»Tedaj, grof Tatenbah, hvala ti, da si mi za-
upal,« reče Peter Zrinjski, vzame listino v roke
ter nadaljuje:

»Da pa veš, kaj si podpisal, poslušaj:

Jaz Ivan Erazem grof Tatenbah in Reinstein-
ski, potrjujem z lastnoročnim podpisom sveto
prisego, da hočem biti grofu Petru Zrinjskemu
do zadnjega diha zvest in stanoviten, da hočem
pospeševati njegove namere na vse možne nači-
ne, z besedo in dejanjem ter da ga nikdar nočem
zapustiti, tako v sreči kakor tudi v nesreči, tudi
če bi bilo treba žrtvovati življenje.«

In banske trošarine naj se da v najem občinam.

3. Občinam naj se prepove maksimirane trošarine povečevati z raznimi dokladami, kakor z dokladami na uvoz, na tlakovanje cest ter drugimi sličnimi.

4. Prepove naj se prodajanje vinskih destilatov, drozgovca ter fabrikacije vseh sadnih žganj z uporabo špirta.

4. Omogoči naj se destilacija slabih in pokvarjenih vin ter se naj tozadevna trošarina zniža.

6. Da državne, banske in občinske trošarine obremene vse umetno izdelane brezalkoholne pijače v isti višini kakor vino.

7. Da se vino pri transportu smatra za brzovozno blago.

8. Takoj naj se ukinejo carine na uvoz vinogradniških potrebščin.

9. Da se s povoljnimi trgovskimi pogodbami olajša izvoz vina in da se spremeni sistem naše trgovinske politike, ki bazira na kvazuli največjih ugodnosti ter da se sklone trgovinske pogodbe z Avstrijo in Čehoslovaško in se pri tem doseže večji kontingent za izvoz vina v te države.

10. Potrebno je, da se izvozna premija za vino zviša od 40 na 100 Din.

11. Da se ugodnosti za izvoz vina razširijo tudi na vinski mošt.

12. Da se uvede izvozna premija 60 Din na 100 kg za izvoz grozdja.

13. Da se v vseh potrošnih središčih našega vina v inozemstvu ustanovijo državne kleti za reklamo našega vina.

14. Da se dovoli kreditiranje carin pri uvozu sodov iz inozemstva.

15. Da se z ozirom na pasivnost vinogradništva zmanjša davek na čisti dohodek vinogradov.

16. Da se od 1. januarja 1931 v krajih, kjer do sedaj obstajajo vinogradi, prepove sajenje novih vinogradov.

17. Da se čimprej in čim ostreje izvede očiščenje naših vinogradov od šmarnice.

18. Da se čimprej uzakoni nov vinski zakon, ki naj določi: a) ustanovitev vinogradniških šol v vsaki banovini,

b) združno organiziranje vinogradnikov, c) podpiranje obstoječih vinogradnih zadrug, d) da se v zvezi s tem podpirajo tudi one zadruge, ki pridelujejo grozdje v brezalkoholne pijače.

19. Da naj v bodoče pri sklepanju trgovinskih pogodb sodelujejo tudi vinogradniški strokovnjaki.

Te soglasno sprejete resolucije so skoraj v vseh točkah velevažnega pomena tudi za Dravsko banovino, ki nima nikjer zemlje, ki bi se dala v kratkem času uporabljati za druge kulture. **V Sloveniji so izgube vinogradništva največje.** Ako se je n. pr. ugotovilo, da znaša izguba vinogradnikov vsled povišanja obdelovalnih stroškov in padanje vinskih cen pri vsakem hektoltru pri kvantitativno dobri letini 1928 v brodskih vinogradih 93, v zagrebških 110, v hrvatskih in zagorskih 105, v Dalmaciji 114 in v vojvodinskih 80 do 90 Din, potem moramo reči, da znašajo izgube v dravski banovini okrog 200 do 250 Din pri hektoltru, ker so se naše vinske cene že skoraj prilagodile cenam južnih vin in je pridelek vsled alpskega značaja naših krajev za polovico manjši.

Na kongresu vinogradnikov se je polagala velika pažnja na ustanovitev vinarskih zadrug, katere organizacije bi se morale tudi v Sloveniji še izpolniti, čeprav so nekatere že združene na primer na Štajerskem v Osrednji vinarski zadrugi. V Mariboru se je ustanovila tudi že izvozna zadruga za Jugoslavijo, ki si je nabavila v bližini Gradca veliko lastno klet in že začela obratovati. Morda bo ona kot najbližnja izhodna točka za severni trg postala velevažen faktor za izvoz jugoslovanskih vin in bi ji bilo potrebno dati izdatnih državnih podpor, dočim je dosedaj uživala pomoč le od domačih denarnih krogov, potom Zadrugne zveze v Ljubljani.

K stvari je govoril tudi vladni zastopnik, pomočnik finančnega ministra dr. Fran Gospodnetič, kojega važna izvajanja prinesemo prihodnjič.

Mesto drevesa drevesce.

V vsakem tudi še tako dobro oskrbovanem sadonosniku začnejo po letih izumirati starejša drevesa iz različnih razlogov. Žlahtnejše sorte so občutljive mnogo bolj za elementarne nezgode, ki uničijo tu ali tam kakšno drevo. Skoraj večina dreves v sadonosniku je bila posajena postopnjema in tako začnejo starejša drevesa izumirati, dočim so mlajša še v najboljši dobi.

Škoda se nam zdi pustiti prazno mesto, kjer smo drevo izkopali. Vsak kmetovalec le z malimi izjemami posadi na izkopano mesto zopet mlado drevesce brez pravega preudarka. Dragi prijatelji Poglejva si čez 15 let ona drevesca, ki so bila posajena pod krone starejših dreves. Opaziti moreš le stare krevlje s par visokimi vejami, ki so po večini spodaj gole, le na vrhu se nahaja venček rodnih vejic. Slab vtis si dobil, kaj ne? Nehote ti pride iz ust kritična opazka glede na drevesničarja, sorto in drugo, samo sadjar je nedolžen. Mlado drevesce tudi ljubi solnce, ki mu ga pa pod starejšim drevjem pri manjkuje; zato sili kvišku le z nekaterimi vejami, dočim se spodnje posuše. Iste slučaje sem opazil pri drevju sajenem za visokimi zidovi (na severni strani).

Bilo je pred par leti. Podrl sem sedem starih jablan, ker niso prinašale skoraj nobene koristi. Ker se nahaja sadonosnik v brežinasti legi, sem se odločil, da posadim na njih mesto sorto »Štajerski mošanekar«, ki se v tem okolišju najboljše sponaša. Zemlja pod izkopanimi drevesi je bila docela izvlečena in niti najmanjšega sledu o humusu ni bilo v njej. Kako bi tudi bilo? Saj so črpala izkopana drevesa skozi vso življenjsko dobo (60 let) hranila iz nje, ne da bi se kaj gnojilo. Izkopal sem veliko jamo (okroglo 2 m premer), polovico jame sem napolnil spomladi z dopeljano dobro zemljo, drugo polovico pa neposredno pred sajenjem z dobro razkrojenim kompostom. Še kolobar sem napravil iz izkopane zem-

Resno, svečano so zvene te besede grofa Zrinjskega po dvorani.

Zdajci se zasliši silen pliš, svetel blisk, močen, rezek pok strele, da so zatrepetale luči in se je stresel cel grad. Dolgo je odmeval grom ter se zgubljal z močnimi sunki polagoma v daljino.

Grof Tatenbah je postal smrtno blede.

»Bog nam je priča, da je stvar pravična,« je prekinil tišino grof Frankopan, »potrdil je to ravnokar s svetlim znakom svoje moči.«

»Tako je,« je pripomnila grofica Zrinjska, stopila h grofu Tatenbahu ter mu srčno stisnila roko. Začutil je, kakor bi mu šla od nje poživljajoča moč skozi njegovo telo — postal je zopet rdeč v obrazu.

»Vaš sem in vaš ostanem,« je vzkliknil grof Tatenbah, se dvignil ter podal Zrinjskemu in Frankopanu desnico, ki sta jo krepko stisnila.

Na okno so udarile velike kaplje dežja, hrasti so pokali pod silo viharja, ki je pridrvel od zapada, svetli bliski so razsvetljevali temno noč, katerim je vsakokrat sledilo močno grmenje.

Tako je bilo v noči 11. septembra leta 1667.

Usoda grofa Erazma Tatenbaha se je s tem odločila.

III.

Na cesarskem dvoru.

Nisi kralj po božji volji
In maziljen s svetim oljem?
Nimaš li ti sam pravice
Vladati, ukazovati?

Aškerc.

V veliki dvorani cesarske palače je sedel na predvečer praznika sv. Leopolda v pozlačenem naslonjaču blede mož z izrazitim obrazom, katerega spodnje ustnice so bile nekoliko podaljšane. Imel je črnosvilnat, do polovice tankih stegen segajoč plašč, kratek, črn in z zlatom pretkani jopč, pod koleno zvezane hlače s precej velikimi čipkami, na nogah pa je nosil fine čevlje, v katere so bile zgoraj vdolane cvetlice iz temne svile. Izpod plašča je gledal kratek španski meč, na temnožametastem stolu je ležal klobuk, na treh krajih nekoliko zavihan, okrašen s peresi, ki so se gibala proti robovom. Okoli vrata je imel črn trak, na katerem je bilo pritrjeno zlato runo.

Ta mož je bil rimsko-nemški cesar Leopold I. v domači obleki. danes ves drugačen. nego je bil

Karl May IV. zvezek IZŠEL!

„Med Jezidi“

je naslov IV. zvezka Karl Mayevih spisov. Nad vse zanimivi dogodki se odigravajo tam na daljnem Jutrovem. S tem je zaključena zbirka štirih zvezkov »KRIŽEM PO JUTROVEM«, ki so vezani v knjigo. Vezani vsi 4 zvezki stanejo 65 Din, celo platno 70 Din. Naroča se posamezne zvezke kot tudi lepo vezano zbirko pri

**Tiskarni
sv. Cirila
v Mariboru**

Ije, ki se je vsled rednega okapanja še znatno izboljšala. Travi nikoli pustiti, da bi se pod drevescem mogla razvijati; zakaj ona mu krade hrano in vodo, ki je baš v brežinastih legah tako velike važnosti za drevo. Jeseni sem jim pognojil z apnenim dušikom, spomladi sem potrosil ves kolobar z lesnim pepelom in superfosfatom (na eno drevesce 30 dkg apnenega dušika in isto množino superfosfata). Lansko spomlad sem jim pognojil z gnojnico (razredčeno 1:1, 20 l na drevo). Par kolobarjev sem pokrtil tudi s travo, kar je jako ugodno vplivalo na rahlost zemlje. Opazoval sem tudi sosedo, ki so zasajali na isti način, so pa seveda pozabili, da je treba drevescem posebno v takšnih slučajih kaj dati, zato pa imajo danes starikave sirote, ki komaj životarijo.

Tak način posajanja je umesten le tam, kjer stoje drevesa v primerni razdalji (v vrste 10, vrste pa 15 m narazen), pa tudi brežinaste solnčne lege so primerne za ta način podsaajanja, ker dobi tukaj drevesce dovolj solnca, ki je predpogoj uspevanja. Sploh pa je opustiti tako saditev v pregostih sadosnikih, kjer ne dosežemo s tem ravnanjem nikdar nobenega cilja. V mladosti, pa tudi v poznejših letih je potrebno redno gnojenje in obdelovanje zemlje pri takem drevju mnogo bolj kot pri onem, ki pride prvič v neizčrpano zemljo. Martin Potočnik.

Moški, ženske, stari, mladi!

Vam vsem je naša znana trgovina pripravila za pomlad: veliko izbiro moških štofov, najmočnejše hlačevine. Vsakovrstnega ženskega blaga, najnovejših svilnenih robcev ter najmočnejšega usnja. Vse tako poceni, kot še dosedaj nobeno leto. Zato pa, predno te reči kupite, ogledajte si to novo zalogo v trgovini!

Mira Penič, Maribor, Vetrinjska ul. 9
prej pri zadrugi.

V zalogi imam vseh vrst jamčnega semena, kakor tudi umetna gnojila. Zamenjava se tudi bučno seme. 401

Cene in sejmska poročila.

Mariborski trg. Na mariborski trg v soboto dne 15. marca so pripeljali šeparji na 53 vozeh 147 zaklanih svinj. Meso so prodajali po 15 do 28 Din, špeh pa po 19 do 21 Din. Kmetje so pripeljali 17 voz krompirja po 1 do 1,50, 4 voze čebule po 2,50 do 3, zelje 1 do 6 Din. Na trgu je bilo 28 voz sena po 75 do 90, 6 voz otave po 85 do 90, 8 voz slame po 50 do 65 Din. Pšenica 2,25 do 2,50, rž 2, ječmen 2, oves 1,25 do 1,50, koruza 1,75 do 2, ajda 1,50 do 2, fižol 2,50 do 3 Din. Kokoš 30 do 50, piščanci 45 do 50, kozliči 100, gos 70 do 80, puran 65 do 85, domači zajec 9 do 40 Din. Česen 16 Din. Jabolka 6,50 do 8, suhe slive 10 do 12 Din. Mleko 2,50 do 3, smetana 12 do 14, surovo maslo 40 do 48, jajca 0,65 do 1, med 16 do 20 Din.

Mariborsko sejmsko poročilo. Prignanih je bilo 61 konj, 21 bikov, 240 volov, 421 krav in 12 telet, skupaj 755 komadov. Povprečne cene za različne živalske vrste na sejmu dne 11. 3. 1930 so bile sledeče: debeli voli 1 kg žive teže od 9,50 do 10 Din, poldebili voli od 8,75 do 9 Din, plemenski voli od 6 do 8 Din, bikji za klanje od 7,50 do 10 Din, klavne krave debele od 7,75 do 9,25 Din, plemenske krave od 6 do 7 Din, krave za klobasarje od 3 do 5 Din, molzne krave od 8 do 9,50 Din, breje krave od 8 do 9,50 Din, mlada živina od 8 do 9,25 Din, telata od 12 do 13 Din. Prodanih je bilo 375 komadov, od teh za izvoz v Avstrijo 49 kom.

Mariborsko sejmsko poročilo. Na svinjski sejem dne 14. marca 1930 je bilo pripeljanih 184 svinj, cene so bile sledeče: Mladi prašiči 7-9 tednov stari komad 175 do 250 Din, 3-4 mesece stari 350-450 Din, 5-7 mesecev stari 480-550 Din, 8-10 mesecev stari 650-950 D, 1 leto stari 1000 do 1700 Din, 1 kg žive teže od 10 do 13 Din, 1 kg mrtve teže od 16 do 17 Din. Prodanih je bilo 129 svinj.

Mesne cene v Mariboru. Volovsko meso 1 kg od 18 do 20 Din, meso od bikov, krav, telic od 10 do 14 Din, telečje meso od 16 do 25 Din, svinjsko meso sveže od 15 do 28 Din.

Za pestni čas! Na Kalvarijo!

Knjiga križevih potov. 2. izdaja. Cena 25 Din, po pošti 2 Din. Opomnimo, da je sprememba v molitvah križevega pota zelo priporočati, in ta knjiga jih nudi celih 28 sprememb.

Tiskarna sv. Cirila, Maribor.

NAŠA DRUŠTVA

Marija Snežna. Dne 25. marca, popoldan ob treh, priredijo dekleta Marijine družbe igre »Ljubezen Marijinega otroka«, da proslavijo materinski dan. Vsi tisti, ki ljubite svoje matere in ki veste, kaj smo materam dolžni, pridite v obilnem številu, da bomo najlepše proslavili ta dan. Matere pa, če mogoče, vse na veselo svidenje. Bog živl!

Zgornja Poljskava. Naše marljivo izobraževalno društvo »Skala« priredi na praznik Marije Device dne 25. marca Materinski dan in ob tej priliki popoldan po večernicah vprizori v Društvenem domu pri Rečniku štiri nad vse lepe igre enodejanke: Pismo — Močna mati — Materinska ljubezen — Kjer ljubezen, tam Bog. — Na sporedu je tudi nekaj deklamacij. Nastopi tudi pevski zbor z nalašč za materinski dan sestavljenimi pesmi. Matere naše in vsi, ki vam je pri srcu naša dobra mladina, pridite! Pokloniti se vam hoče ta dan vaša mladina, združena v Katoliškem prosvetnem društvu »Skala«.

Velika Nedelja. Katoliško bralno društvo »Mira« priredi v nedeljo, dne 23. marca, ob 15. uri v svoji društveni dvorani zopet dve igri: »Fernando, strah Asturije« in »Sv. Cita«. Obe igri sta lepe in podučne vsebine. Zato vas vse k obilni udeležbi vabi odbor. — Na praznik Marijinega Oznanenja dne 25. marca popoldne po večernicah pa priredi naša dekliška Marijina družba našim dobrim materam proslavo materinskega dne z zelo pestrim sporedom v dvorani bralnega društva. K tej proslavi, ki je vstopnine prosta, so vabljeni zlasti matere. Pridite!

Mala Nedelja. V Društvenem domu se vrši na Marijin praznik dne 25. marca takoj po večernicah ob pol štirih akademija v proslavo Materinskega dne. Petje, tamburanje, deklamacije in krasna drama »Materinsko srce«.

Braslovče. Materinski dan. Na praznik Marijinega Oznanenja priredi tukajšnje katoliško prosvetno društvo Materinski dan. Na sporedu je petje, govor, deklamacije in lepa igra, primerna za lepi praznik naših dobrih, požrtvovalnih slovenskih mater. Matere, pridite, ne bo vam žal! Vabimo pa tudi vse prijatelje katoliške prosvete. — Preteklo nedeljo, dne 2. marca tega leta je imelo Katoliško prosvetno društvo svoj redni letni občni zbor. Z občnim zborom pa je bilo združeno tudi skioptično predavanje o preganjanju kristjanov v Rusiji. Udeleženci, med katerimi smo pogrešali po-

Najboljša reklama

za trgovce, obrtnike in zasebnike

so lepe tiskovine,

kakor n. pr. pismeni papir, zavitki, računi, memorande, dopisnice, letaki, lepaki, barvotiski, večbarvne razglednice in priporočilnice

ki jih izvršuje

v najmodernejši izpeljavi, hitro in po najnižjih cenah

Tiskarna sv. Cirila
v Mariboru, Koroška c. 5

ob priliki, ko so se mu leta 1660 poklonili deželni stanovci v Gradcu.

Danes niso stali okoli cesarja dvorjani in paži v črno žametasti obleki. Le eden je bil navzoč, mož visoke postave, spoštljivo je stal in čakal, kaj mu veli cesar. Njegovo visoko čelo so pokrivali dolgi, do tilnika segajoči lasje, njegov odkrit obraz s svetlimi očmi, malo vpognjenim nosom in ozkimi ustmi, kratkimi brkami in brado, kakor je bila tedaj navada, vse to je bil znak visoke resnosti in dobrodušnosti. Nosil je fino, s srebrom pretkano spodnjo obleko s kratkim površnim suknjičem iz črnega žameta, pod snežnobelim ovratnikom, obroljenim z najlepšimi čipkami je nosil širok svilnat trak na prsih, na katerem se je istotako svetil red zlatega runa.

Ta mož je bil tedaj na dvoru rimsko-nemškega cesarja še vsemogočni državni minister Evsebij Vaclav knez Lobkovic.

Njegov obraz je bil v tem trenutku še bolj resen kakor kedaj prej.

Tajinstvena tišina je bila v dvorani, slišalo se je le enakomerno tik-takanje velikanske pozlačene ure s podobo smrti nad velikimi kazalci ter stopanje dvorne straže pred dvorano.

Zdajci dvigne cesar sklonjeno glavo.

»Po vaših poročilih, knez, se sedaj res dela na načrtu, ki bi naj našo moč na Ogrskem ogrožal,« reče cesar ter gleda ogovorjenemu trdno v oči.

»Tako je,« odvrne knez ter se prikloni, »jaz sem Vašemu Veličanstvu poročal, kar so mi sporočili moji najbolj zaupni prijatelji in poizvedovalci iz Ogrskega. Boli me, da moram predložiti taka poročila na predvečer slavnostnega dne, ki nosi ime Njegovega Veličanstva in katerega se veseli ves Dunaj.«

»V tem imate prav,« meni cesar, »nikdar ne more človek dovolj hitro dati znamenja izbruhajočega ognja, če taka nevarnost grozi hiši. Govorite tedaj dalje, knez.«

»Vaše Veličanstvo zapoveduje,« nadaljuje ta, »jaz ubogam. Poročalo se mi je o nekem dogovoru, ki se je vršil še nedavno blizu Trenčina o priliki zaroke hčerke hrvatskega bana Helene Zrinjske z mladim Rakocyjem. Znali so celo povedati, da se je palatin Franc Wesseleny sešel z nekaterimi nezadovoljnimi, pri kateri priliki se je govorilo o zvezi Ogrov s sultanom, da celo ponudbi davka.«

sebeno može in fante, ki bilo jih je bilo pčilo števílo, so predavanju z zanimanjem sledili.

Središče ob Dravi. Higijenska razstava. Katoliško izobraževalno društvo priredi v Društvenem domu s pomočjo Higijenskega zavoda v Ljubljani celotedensko higijensko razstavo. Razstava se prične dne 23. marca 1930 in bo trajala skozi ves teden do dne 30. marca. Na razstavi bodo videti vsakovrstne zanimivosti, ki nam bodo ponazorovale potek kake bolezni, dalje higijeno v kmetski hiši itd. Vsak večer pa se vrše skioptična in filmska predavanja. Ker take, odnosno slične razstave v našem kraju in njega bližnji okolici še ni bilo, zato opozarjamo nanjo že sedaj in vabimo vse osebe, šole in vsa domača ter sosedna društva, da si to razstavo vsekakor ogledajo.

Središče ob Dravi. Ljudski oder v Središču vprizori na Jožefovo dne 19. marca ob pol 8. uri zvečer v Društvenem domu v Središču pretresljivo dramo v petih dejanjih »Živa pokopana«. Zgodovinska igra nam slika hudobnost in zahrbtnost oholih grofov napram ženi, ki je bila plemenita po srcu, a nizkega stanu.

Listnica uredništva.

Jarenina: Kritika je upravičena, objaviti pa je ne moremo, ker bi imeli opraviti z oblastmi. — Radi Jožefovega je izšel »Gospodar« en dan poprej. Vsi tokrat izostali dopisi pridejo prihodnjič.

Listnica uprave.

Na ovitku je pri naslovu zapisano tudi nekaj števílk, n. pr. 1. 7. 566, ali 31. 12. 43. Kaj pomeni to? 1. 7. in 31. 12. pove, da je Jurij Papir plačal do 1. julija t. l. in da je Ana Polir naročila list za celo tekoče leto, to je do 31. 12. ter da je prvi naročnik med tistimi 24 naročniki — ki smo jim naslove spisali na 566. polji, in da se naslov druge nahaja na 43. polji. Seveda se je pri prepisavi iz natančnih naših vpiskov lahko vrnila na tako polo tudi kaka neljuba pomota, ki se pa tekom leta prav gotovo poravnava; meseca julija vse naslove zopet pregledamo in jim tudi doplačila vpišemo. Episanih pol pa ravno zdaj ni lahko več spreminjati samo le radi teh malopomembnih števílk; pač pa se morajo spremeniti, če bi bila pomota v primku ali v poštnem kraju naročnika. Merodajne so naše vpisne knjige in pa naročnikova »priznavnica« ali plačilno potrdilo. Zato se zaradi števílk na naslovnem pasu nihče ne razburja in še posebno letos neko dnevno dobivamo celo vrsto doplačil za celotno naročnino! Pač pa prosimo, da dobro premislite, koliko ste že vplačali in koliko vam je treba še plačati, če hočete veljati za celoletnika! Kdor je bil naročen recimo do 1. 4., bi imel do 31. 12. vplačati še 24 Din; naročnik do 1. 5. pa še 21 Din; oni do 1. 6. še 18 Din in oni do 1. 7. pa še 16 Din itd. Le pogled svojo priznavnico ali plačilno potrdilo! Boljše pa je, kar dinarjev več poslati, da bo bolj gotovo. Ne boj se, da gre kaj v zgubo! Preostanek čez 31. 12. se vpiše že na račun leta 1931.

DOPISI

Kamnica pri Mariboru. Pri nas smo imeli dobro obiskan sv. misijon. Vodili so ga gospodje lazaristi. Osem dni so bile vsak dan pridige in na koncu misijona ganljivo lepa procesija z Najsvetejšim. Pridno smo se misijona udeleževali, kajti bili so to milostipolni dnevi za našo župnijo. Duševno okrepani in oživljeni smo se vračali na svoje domove. Naj bi sv. misijon ne ostal brez trajnih sadov!

Št. Peter pri Mariboru. Občinski odbor je v svoji zadnji seji soglasno sklenil, poslati ministrstvu za socialno politiko in narodno zdravje resolucijo, v kateri želi, da se sedanje za-

varovanje za slučaj nesreče ne poslabša, temveč zboljša in da se uvede tudi zadostno starostno zavarovanje delavcev industrijske in obrtne panoge. — Prejšnjo nedeljo se je obesila 24 letna M. C. iz Metave. Slučajno sta jo še pravočasno rešila dva moška. Rešena pa s tem ni bila zadovoljna ter je usmiljena samaritana še pošteno okregala. Dekle je gnalo v smrt pomanjkanje dobre vzgoje, življenje brez Boga, nekaj pa tudi preveč zaužiti alkohol. — V nedeljo dne 23. tega meseca popoldne po večernicah bo v samostanski šoli zanimivo predavanje, na katero se ukažejni Šentpeterčani vabijo. Predavatelj pride iz Maribora.

Kapla. V tem pustu se je tudi pri nas nekaj parov vpreglo v zakonski jarem. Dne 10. februarja se je poročil vrli mladenič Franjo Vraber, posestniški sin in občinski tajnik, z gđ. Pepco Štrablek, hčerko župana in veleposestnika. Mlad par je poročal ženinov stric g. dr. Maks Vraber, stolni kanonik iz Maribora. — Na pust dne 4. marca je zadela kap gospoda Josipa Štrableka, ki je bil začasno tukaj pri sorodnikih na obisku.

Ribnica na Pohorju. Tonču Slivkarju v spomin! Milo so doneli zvonovi sv. Lenarta, spremljani z akordi zvonov farne cerkve v Ribnici in naznanjali hribom in dolinam, da je preminul skrben gospodar, ugleden posestnik in vesten voznik Tone Slivkar iz Jančevega vrha pri Ribnici na Pohorju. Ponesrečil se je pri vožnji in po petdnevem mukapolnem trpljenju je izdihnil svojo blago dušo. Poleg lepega, vzornega posestva, katerega je vedno obdeloval sam, je bil tudi daleko znan in priljubljen voznik. Imel je najlepše, najmočnejše konje v Brezno-Ribniški dolini. Redek je bil dan v letu, da ga ni videlo Brezno. V mrazu in v vročini, v snegu in deževju so prevažali njegovi konjički težke, z lesom naložene vozove. Poznal je cesto, poznal je klanče in ovinke, kakor nikdo iz njegovih tovarišev voznikov. Hodil je z bičem v roki za vozom, kakor častnik z golo sabljo pri svoji četi, pri tem pa je skrbno pazil na zavoro. Da, imel je bič, ampak ne da tepe svoje pridne konjičke, nosil ga je le kot simbol, kot znak svojega poklica. Konjički so vedeli za njegova postajališča. Sami so zavili k gostilni in skrbno odeti mirno čakali vrnitve svojega gospodarja. Kajti nikdar jim ni izostala skorjica kruha, pri slabem vremenu in napornem trpljenju pa jo je še namočil v vino. Nesrečna usoda pa je hotela, da so mu ravno njegovi konji, njegovi ljubimci, izkopali prerani grob. Ni pa bil samo skrben gospodar, vesten voznik, bil je tudi pravi družabnik. Posebno je ljubil domače pohorske pesmi. Tako se je večkrat zgodilo, da je obstal tudi pri zadnji gostilni, pred svojim domom pri prijatelju Bogomirju, kamor ga je zvalila lepa domača pesem in ga pridržala do pozne noči. Dragi Tone! Zapustil si za vedno svojo blago ženico in tolikanj ljubljeno negovanko, zapustil si tovariše voznike, prijatelje in znance. Preselil si se za vedno na večno njivo k sv. Lenartu. Utihnili je pohorska, Tebi tako ljuba pesem »Jaz sem en lušten jager«, katero si kljub svojim visokim letom, z lepim tenorjem neštetokrat prepeval v naši družbi. Lahka Ti bodi domača zemljica, Tvoja blaga duša pa naj prejme plačilo Večnega! Ni mi bilo usojeno, da Te spremljam na Tvoji zadnji poti, zato pa sprejmi kot oddolžite te vrstice v slovo, kajti narekovalo jih je srce zvestega prijatelja!

Sv. Peter na Kronske gor. Pri nas nikakor ne spimo, marveč se tudi živahno gibljemo. Imamo dobro delujoče bralno društvo, katero lepo napreduje. Dobili bomo tudi nove cerkvene sedeže v našo jako lepo in prostorno cerkev. Imamo tudi lep cerkveni pevski zbor, h kojega napredku sta pripomogla vlč. gospod župnik in gospod nadučitelj v Št. Janžu. Pevce je v tem zboru 20, včasih še več. Občina Otiški vrh dobi nov most čez Mislinjo. »Slovenski Gospodar« prihaja k nam v prav obilnem števílu, ki se ga vedno veselimo in ga pazljivo prebiramo, ker je kmečki list.

Zadovoljni

ste, ako imate nove čevlje, a Vaše zadovoljstvo je tem večje in trajnejše, če so Vaši čevlji res dobri in trpežni. Take Vam nudi samo industrija čevljev — Štermek v Celju. O tem se lahko uverite, če zahtevate takoj novi katalog z

več tisoč slikami, katerega prejmete popolnoma brezplačno.

Čevlji iz kravine Din 149, telečji 170, boks 178, ševro 290, gorski 186, lovski 243, gojzerji 259, športni 343, sandali 80, 88, nočevlji 135, 140. Ravnotako velika izbira dečjih, damskih, platnenih, kopalnih in telovadnih čevljev. Cene nizke in kakovost boljša kakor kjerkoli.

Industrija čevljev R. Štermek, Celje št. 24. Dravska banovina.

Pamečo. Smrt ne izbira. Dne 4. t. m. nam je ugrabila pridno mladenko Terezo Globočnik. Kostna jetika jo je mučila celih sedem let, toda nikdar ni bilo tožbe iz njenih ust. Draga Trezika! V cvetju mladosti, saj si štela še le 17 pomladi, si odšla, sama rožica, počivat med rože. Obilno spremstvo na Tvoji zadnji poti in solze v očeh so pričale, kako si nam bila draga. Ob Tvoji sveži gomili Ti obljubljam: Moli bomo zate!

Hajdina. Prav pošteno smo se na pustno nedeljo nasmejali, ko smo gledali zabavno igrice, ki jo je Kmetske bralno društvo priredilo v Društvenem domu. V deželo sanj pa je nas po igri potegnili petje sicer maloštevilnega, a tem bolj zvestega pevskega zbora. Nobenemu udeležencu ni žal za tisti čas in denar, ki ga je žrtvoval za pošteno razvedrilo. — Isto nedeljo, toda zvečer, pa je gasilno društvo hajdinsko imelo svojo zabavo v neki gostilni na Bregu. Za mladino, posebno za dekleta, je v tem oziru vsekakor bolje, da se drže Društvenega doma, ker le-ta se je s pomočjo župljanov postavil kot ognjišče prosvete in omike. — Kungočka nedelja pa stoji v znamenju petja gerečkih fantov, ki so se pohvalno pripravili za svoj nastop na cerkvenem koru. Cel oženjeni pevci so bili zraven, a vsi navdušeni za dobro stvar, ki so jo tudi dobro rešili. O, da bi te moči bile organizirane pri fari, ne pa na vasi, kjer utegnejo imeti več ovir šele v bodočnosti, ko se bo prvotna gorečnost ohladila in ga ne bo človeka — ne rečem potujočega učitelja petja ali celo kakega profesorja —, ki bi dobro stvar vodil do svojega edino pravega cilja: v čast božjo in pošteno razvedrilo! — Pred dnevi so v Hodošah pogorele 4 hiše; najbolj prizadeta je družina Žunko. Dobra srca imajo lepo priliko do telesnih del usmiljenja! — Cesta od Školibra do pokopališča se je nekoliko popravila. Najbolj vesela je gotovo občinska blagajna, ki je ostala zaprta, a zadovoljni smo vsi, ker nam bodo mrtvaški sprevidi manj mučni. Prvi mrlič, ki smo ga po prenovljeni cesti sprevali k večnemu počitku, je bil Franc Dokl, pokopan na pustni tork. Tiho, tiho smo ga pospremili in premišljevali o minljivosti življenja. — Mohorjanov nas je letos 153, torej 34 več kot lani.

Zreče. Tukaj se je poročila v cerkvi na Brnjevci gori Francka Bukovnikova z Ignacijem Gorenak. Bila je Marijina družbenica in kot dolgoletna knjižničarka delovala pri mladinskih organizacijah. Na tej gostiji se je nabralo za nove zvonove za cerkev sv. Martina 183 Din. Vsem darovalcem: Bog plačaj! Zakoncem pa obilo blagoslova in sreče!

Makole. Za nova zvona pri podružni cerkvi sv. Ane pri Makolah je na raznih ženitovanjskih slavnostih in o godovanjskih prilikah bilo nabranih 1257 din. Vsem blagim dobrotnikom: Bog plačaj! Nam pa daj še več posnomovalcev dobrotnikov! — Matija Hajšek, župan in cerkveni ključar.

Sv. Vid pri Ptuj. Tukaj smo dne 14. februarja izročili materi zemlji umrlega Franca Murko, kmeta v Trnovcih. Bil je skoraj še v najlepši moški dobi, star komaj 48 let. Mučila ga je želodčna bolezen že celih par let sem in tako ni bilo zdaj več pomoči. Zapušča žalujočo ženo s 4 otroki, trije še nedorasli. Bil je tudi dolgoleten naročnik »Slovenskega Gospodarja«. Na sedmini so sorodniki in znanci zbrali skupaj 192 Din. za dijaško semenišče v Mariboru. Bog povrni! Njegovi duši pa daj Bog večni mir in pokoj!

Laško. 60letnica Prostovoljnega gasilnega društva v Laškem. Dne 2. februarja 1930 se je vršil 60. redni občni zbor Prostovoljnega gasilnega društva Laško v občinski pisarni v Laškem. Ko je sredi preteklega stoletja dvakrat pogorel Laški trg, se je našlo nekaj ugodnih tržanov, kateri so pričeli propagirati ustanovitev požarne brambе. Stvar je bila ob koncu leta 1867 v toliko dozorela, da se je osnoval odbor, sestoječ iz 3 zastopnikov Okrajnega zastopa z njega načelnikom g. Ulrichom na čelu, 3 zastopnikov občine Laško in 3 zastopnikov občine Sv. Krištof. Okrajni zastop je izdal proglas na prebivalstvo Laškega in okolice za prispevanje k tozadevnemu fondu, ter da je bilo teh prispevkov okrog 400 gld do tedaj nabranih. Kolikor se da ugotoviti, je ob koncu leta 1869 že obstajala v Laškem gasilska četa pod upravo Okrajnega zastopa ter je razvidno iz prepisa sejnega zapisnika Okrajnega zastopa od 18. februarja 1870, da se je potrošilo za opremo iste okrog 1800 gld. Ker tedaj ni bilo ne na južnem Štajerskem niti na Kranjskem nikjer gasilcev, se je poveljnik Laške čete obračal za informacije na gasilce v Gradcu in Lincu ter je nekaj tozadevne korespondence ohranjene. Ko pa se je v začetku leta 1870 ustanovilo gasilno društvo in reševalno društvo v Ljubljani ter so bila pravila istega 15. aprila 1870 potrjena, je stopilo Laško gasilno društvo v ljubljanskim v zvezo, dobilo od ljubljanskega društva en izvod pravil, ter je iste v par točkah krajevnim potrebam prilagodene predložilo županu v Laškem v odobritev dne 4. oktobra 1870. Potrjena so bila pravila 14. oktobra istega leta od župana Dragotina Valenčič in sosvetnika Konrada Amon. Pravila je natisnila tiskarna Kleinmayer Bamberg v Ljubljani in sicer dvojezično. Prvi načelnik društva je bil Franc Tiber, njegov namestnik Dragotin Haince, poveljnik plezalcev pa Ivan Aleš. Za dobo od 1870 do 1900 manjkajo vsi podatki, znano je le, da si je društvo nabavilo v tem času raztezalno in mehanično lestvo, ter pozneje štirikolno brizgalno, tako, da je bilo pred vojno eno izmed najboljših na Spodnjem Štajerskem. Učlanjeno je bilo do prevrata v nemški gasilni zvezi ter je osobito za časa narodnostnih bojov veljalo kot strogo nemško. Po preobratu pa je prišlo vodstvo v roke slovensko orijentiranih članov, pristopilo k novoustanovljeni Jugoslovanski gasilski zvezi,

spremenilo pravila ter uvedlo slovensko poveljevanje. Društvu načeljuje že skoraj 10 let g. Majcen Adolf ter si je pod njegovim spretnim vodstvom nabavilo motorno brizgalno, večjo količino novih cevi ter letos lastni avtomobil. Proslava 60-letnice se vrši na Binkoštno praznike 8. in 9. junija tega leta, združena z izletom Jugoslovanske gas. zveze. Ob tej priliki bodo slovenski gasilci prvič nastopili s telovadnimi vajami s sekiricami. Opozarjamo že sedaj vsa društva, da opuste ta dva dneva vse prireditve, vse prijatelje gasilcev pa vabimo v Laško, porabite to priliko, pa si oglejte lepote našega mesta in okolice, da poskusite blagodejni upliv kopeli v našem termalnem kopališču ter da počastite s svojim obiskom našega jubilarja ob njegovi 60. oziroma pravilno 62-letnici.

Koprivnica. Obhajala se je pustna tridnevica v neki gostilni. Začela se je z žgavno daritvijo na nekem travniku v bližini Koprivnice v nedeljo dopoldne. Zažgali so po prvi sv. maši po noči od nekdaj, menda iz Zagreba prišlega deda. Mimoidoči ljudje so z začudenjem ugotovili, da se začne nov zavod v Koprivnici, ki se imenuje krematorij (zavod za sežiganje mrličev). Tretji dan na pust se je skrbelo tudi za krvavo daritev; zaradi preveč zavžitega alkohola je v bližini nek 18letni fant iz sosedne fare zabodel treznega domačina v hrbet. Konec tridnevnice je bil na pepelnico zgodaj jutraj, ko je odšla mala družba v procesiji med slovesnim petjem zahvalne pesmi.

Koprivnica. Na pustno nedeljo so priredili tukajšnji fanti prav dobro uspelo igro »Lumpacij Vagabund«. Razpoloženje mnogih obiskovalcev je bilo prav veselo, tembolj ker so videli na odru izbornega novega igralca v osebi tukajšnjega cerkovnika; njemu gre prav toplo zahvala za tako primerno zabavo na ta dan, kakor tudi fantom, ki jih ta dan ni izvažila javna veselica v gostilno.

Sodarskega vajenca sprejme Janko Lešnik, Sv. Martin, p. Vurberg. 403

Posestvo na prodaj: 14 oralov zemlje, Več se izve pri Ivanu Čoch, p. Poljčane. 402

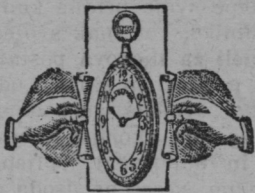
Pozor, vinogradnikom, železničarjem in upokojencem v Mariboru. Agrarna skupina Rače pri Mariboru proda na javni dražbi in na licu mesta dne 30. marca 1930 ob 14. uri stavbišča na razparceliranem pašniku tik kolo dvora Rače-Fram. Ker so cene stavbišč razmeroma jako nizke in je jako ugodna lega istih ter dobra zveza z mestom, ne zamudite interesenti te ugodne prilike! 400

Vabilo na redni občni zbor Hranilnice in posojilnice v Jarenini, ki se vrši dne 30. marca 1930, ob 8. uri v kaplaniji. Dnevni red: 1. Poročilo načelstva in računskih pregledovalcev. 2. Potrjenje računskega zaključka za leto 1929. 3. Slučajnosti. Ako bi ta občni zbor ob navedeni uri ne bil sklepčen, se vrši pol ure na istem prostoru z istim dnevnim redom drugi občni zbor, ki veljavno sklepa ob vsakem številu navzočih članov. — Načelstvo. 404

Ljudska Hranilnica in posojilnica v Ormožu r. z. z. n. z., vabi na redni občni zbor, ki se bo vršil v sredo, dne 2. aprila 1930, ob 1. uri popoldne v uradnem lokalu s sledečim sporedom: 1. Čitanje in odobrenje zapisnika o zadnjem rednem občnem zboru. 2. Poročilo načelstva in nadzorstva. 3. Potrjenje računskega zaključka za leto 1929. 4. Čitanje revizijskega poročila. 5. Slučajnosti. V slučaju, da bi ta občni zbor ne bil sklepčen ob zgoraj navedenem času, se vrši pol ure pozneje drugi občni zbor na istem mestu in z istim dnevnim redom, ki bo sklepal brez o zira na število udeležencev. Načelstvo.

Vabilo k rednemu občnemu zboru Kletarskega društva v Ormožu, r. z. z. o. z., ki se vrši dne 2. aprila 1930 ob 3. uri popoldne v mali dvorani pri kletarski gostilni s sledečim dnevnim redom: 1. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora. 2. Poročilo načelstva in nadzorstva. 3. Odobrenje računskega zaključka za leto 1929. 4. Čitanje revizijskega poročila. 5. Slučajnosti. Če bi ta občni zbor ne bil ob napovedani uri sklepčen, se vrši pol ure pozneje v istem prostoru in z istim dnevnim redom drugi občni zbor, ki sklepa veljavno ne glede na število navzočih združnikov. — Načelstvo.

Občni zbor Gospodarske zadruge v Ormožu bo dne 25. marca tega leta ob 9. uri v kletarski gostilni. Dnevni red: 1. Čitanje revizijskega poročila; 2. Odobritev računskega zaključka za leto 1929; 3. Poročilo načelstva in nadzorstva; 4. Slučajnosti. — Ako bi ob navedenem času občni zbor ne bil sklepčen, vrši se pol ure kasneje drugi občni zbor, ki veljavno sklepa ne glede na število navzočih članov. 396

Ta ura

je
mojstersko delo

je dosedaj rekel
vsakdo, ki si je nabavil pravo „IKO“

ali „OMIKO“ uro iz tovarne ur v Švici pri že 32 let svetovno znani solidni strokovni urarski tvrdki H. SUTTNER. Taka ura je

ura za celo življenje!

Prave švicarske 44 Din dalje, ure za dame in gospode, žepne ure že od 12 Din, zapestne ure, verižice, prstane, uhane, okrasne predmete in darove iz zlata, srebra i. t. d. najdete v ogromni izbiri v novi veliki ilustrirani domači knjigi, ka-
tero tudi Vi **brezplačno dobite** ako jo z dopisnico zahtevate od svetovne razpošiljalne tvrdke ur

H. SUTTNER, LJUBLJANA ŠTEV. 992.

USTANOVLJENA LETA 1861 CELJSKA POSOJILNICA D. D. V CELJU

Sprejema hranilne vloge od vsakogar, jih obrestuje najugodnejše, nudi popolno varnost in izplačuje točno.

Celje
v lastni hiši Narodni dom

Izvršuje vse denarne posle, kupuje in prodaja tuj denar ter čeke na inozemstvo. Izdaja Uverenja za izvoz blaga.

Za varnost hranilnih vlog jamči poleg lastnega aktivnega premoženja po Din 100.000.000.—
— še lastna glavnica in rezerve, ki znašajo skupaj nad Din 14.500.000.—.

Maribor
Aleksandrova c. št. 11

Podružnici:

Šoštanj
(v lastni hiši) 223

KONČNO, KONČNO ...

dolgo je iskala, šele po mnogih razočaranjih je našla zadovoljstvo ...

Ako — gledate se v ogledalu — niste zadovoljni z izgledom Vašega obraza, Vašega vrata, Vaših rok — tedaj je čas, da vzamete Fellerjevo Elsa-Creme-pomado! Zjutraj in zvečer namazati malo te dragocene pomade — in že naslednjega dne Vam pokaže znake izpremembe! Koža postaja bolj sveža, kot baržun mehka, kot lilija bela; solnčne poge, lišaji, rdeča in razpokana mesta izginjajo.

A za lase močno Fellerjevo pomado za rast las, ki odstranjuje prhljaj, prepreči izpadanje las in prezgodnje osivetje.

Po pošti 2 lonca ene ali po 1 lonec vsake Elsa pomade stane 40 Din franko če se denar vpošlje naprej, po povzetju 50 Din.

Elsa-mila zdravlja in lepote v 7 vrstah: milo iz lilijinega mleka, lilijine kreme, iz rumenjaka, glicerinske, boraksove, katranove in za britje.

Po pošti 5 komadov Elsa-mila na izbiro stane 52 Din franko če se denar vpošlje naprej, po povzetju 62 Din.

Elsadont, dobra zobna pasta, ena tuba 8 Din 80.

Dan za dnem negujte telo z Elsa-preparati!

TO POMAGA!

Dobiva se povsod! Kjer ne, izvolite naročiti naravnost pri:

EUGEN V. FELLER, lekarnar,
STUBICA DONJA, Elsatrg 341.

Mauthner-leva semena

vseh vrst poljskih semen, kakor: krmilne pese, originalne Eckendorfer in Mamuth, rdeče štajerske deteljice, lucerne. — Ia semena trav za travnike in parke, korenja za krmo itd. so sveže došla tvrdki

IVAN SIRK Maribor

Glavni trg - Rotovž

Preprodajalcem poseben popust. 347

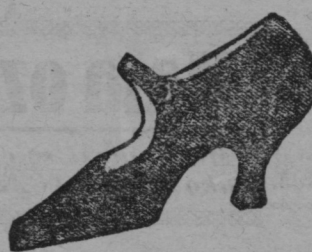
Najcencijši nakup

raznovrsne železine, poljedelskega orodja in kuhinjske posode v novi

trgovini z železnino

Povh Rudolf

v trgovski hiši g. Fr. Klanjške na Glavnem trgu
zraven apoteke Sv. Ane,
Maribor. 373

Današnja moda

zahteva elegantne čevlje! Take si lahko nabavite v najboljši kvaliteti in po zelo nizki ceni samo pri veletrgovini **Stermecki** v Celju.

Sevret Din 115, 123, ševro 175, boks 164, v modnih barvah 141, 157, 181, 198, 250, 260, 270, lak kombinirane 230, 245, 283, sandali 80, platneni Din 87.

Veliki ilustrirani cenik z več tisoč slikami se pošilja za-
stoj. Zahtevajte ga takoj z dopisnico. Naročila čez Din
500 poštnine prosia. Neodgovarjajoče se zamenja ali pa
se vrne denar nazaj.

Trgovski dom R. Stermecki, Celje št. 24.
Dravska banovina. 207

Zaloga:

Stekla
Porcelana
Svetiljk
Ogledal
Okvirjev
Slik
Kipov
Vsakovrstnih
šip i. t. d.

FR. STRUPI CELJE

Prevzema vsa
stavbna in dru-
ga steklarska
dela. Najnižje
cene in solidna
postrežba. 23

Cement Portland Split
in apno zagorsko je za-
stopstvo in glavna za-
loga pri V. Bratina —
Križevci pri Ljutome-
ru, ki zalaga tudi z des-
kami, latami, tesanim
lesom in raznimi ce-
mentnimi izdelki. 231

Kupim turbine v dob-
rem stanju za 13 met-
rov padca in za 250 do
350 sek. lit. vode ter
dobro ohranjeno želez-
je in kolesa za veneci-
janko. Ponudbe Andrej
Marino, Selnica ob
Dravi. 236

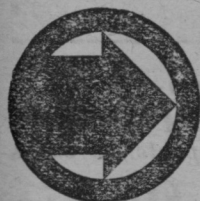
Lisičje,

dihurjeve, kunine in
druge kože od divja-
čine, kupuje I. Ratej,
trgovca, Slov. Bistrica.
1475

Deteljo črno, lucer-
no, travna
in vrtna semena dobite za-
nesljivo kaljiva pri Karol
Loibner, Celje, špecerija in
delikatesa. 397

Prostovoljna dražba
se vrši dne 24. marca 1930.
Posestvo, poslopje sidano,
vinograd itd. njiva sadonos-
nik in gozd vsega 2 orala.
Je za obrtnika ali upokojen-
ca. Lepa viničarija. Proda
Feliks Kurnik, posestnik v
Zavrhu št. 2, Sv. Rupert v
Slov. gor. 399

Vaša skrb kaj boste oblekli, ali obuli je odveč — ker kupite:

Moške obleke, lepe moderne že od
Din 290, 350, 390, 450 itd.
Otroške obleke od 3-6 let à Din 115, 130, 150 itd.
„ 7-10 „ „ „ 130, 150, 170, 225 itd.
Klobuke moderne, à Din 65, 75, 85, 98 itd. 394
Velika izbira perila, kravat, nogavic, čevljev itd. po najnižjih cenah pri

JAKOB LAH, MARIBOR, samo GLAVNI TRG 2

Oklic!

V konkurzni zadevi opr. št. S 15/29 okrož-
nega sodišča v Mariboru se vrši 22. marca
1930 ob 8. uri pri okrajnem sodišču v Ljuto-
meru

javna dražba

zemljišč vl. št. 426, 531, 565 in 158 k. o. Lju-
tomer, cenjenih s pritisklinami na Din
141.699.30, najmanjši ponudek znaša Din
94.466.20. Na zemljišču se nahaja enonad-
stropna, dobro ohranjena hiša z gospodar-
skimi poslopji, pripravna za izvrševanje o-
brti, zlasti usnjarske, ki se je dosedaj tam
izvrševala. Hiša je oddaljena od kolodvora
ca 100 m. Zemljišče meri nekaj nad 6 oralov
ter obstoji iz njiv in pašnikov.

Pojasnila daje konkurzni upravitelj
394 **Dr. A. SALBERGER, odvetnik v Ljutomeru.**

Noben rokodelc,
delavec,
kmet ali
meščan
ne zamudi

ogledati si dospel

TIVAR obleke

za se in svoje otroke!

Kakovost izvrstna! 387
Cene neverjetno nizke!

Samo v manufakturni
in konfekcijski trgovini

J. MASTNAK

Celje, Kralja Petra c. 15

Vabilo

na

OBČNI ZBOR

**HRANILNICE IN POSOJILNICE NA POL-
ZELI, r. z. z n. z., ki se vrši v nedeljo, dne
30. marca 1930, ob 9. uri predpoldne v pose-
jilniškem uradu.**

Vzpori:

1. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora.
2. Poročilo načelstva in nadzorstva.
3. Potrjenje računskega zaključka za leto 1929.
4. Volitev: a) načelstva in b) nadzorstva.
5. Sprememba pravil.
6. Slučajnosti.

Ako bi ta občni zbor ob navedenem času ne bil sklepčen, se vrši po ure kasneje na istem mestu in pri istem dnevnem redu drugi občni zbor, ki veljavno sklepa ne glede na število navzočih članov. 380

V malih oznanilih stane vsaka beseda Din 1-20. Najmanjša cena za oglas je 8 Din. Manjši zneski se lahko pošljejo v znamkah.

Mala oznanila

Mali oglasi se objavljajo samo ako se **PLAČAJO NAPREJ!**

Upravišтво odgovarja na razna vprašanja samo takrat, ako je priložena znamka za 2 Din za odgovor. Upravišтво.

Po vseh krajih iščemo moške in ženske, kjerkoli imajo svoj poklic in bivališče. Dnevni zaslužek do Din 250.—. Prijavite se: »TEHNA«, Ljubljana, Mestni trg 25/I. Znamka za odgovor. 93

Po zelo nizki ceni prodam en rabljeni poltovorni auto znamke Daimler in en bencinmotor 4-5. konjskih sil. Jurij Skrbinšek, žaga na Zgornji Hajdini 61 pri Ptuj. 324

Češpljevo drevje, krasna visokodebla, dobiste pri drevosnici Dolinšek, Kamnica pri Mariboru. 339

Semenski oves (ligovo)

dobite najceneje pri Josip Rosenberg mlin in veletrgovina žita, Maribor. 366

Kupim in prevzamem vsako količino tršnih jajc do preklica po najboljši dnevni ceni, današnja cena 70 do 85 par. Ako se cena zviša pa konkurenčna cena. Prevzema se in točno plača predpoldan: Maribor, Koroška cesta 10, na dvorišču; popoldan pa v lastni hiši: veletrgovina sadja in jajc, Koroška cesta 126-128a. Ivan Göttlich. 323

Najboljša travna, deteljna in vrtna semena, motike in drugo poljsko orodje, namočeno polenovko ponuja ugodno: Jos. Jagodič, Celje. — Nakup kuhanega masla, suhih sliv itd. itd. 379

Dva učenca sprejme Cesar Ivan, umetni podobar in pozlatař v Mozirju. — Ujudno se priporoča č. gg. duhovnikom in slavnemu občinstvu za vsa v njegovo stroko spadajoča dela. Za dobro in trpežno delo se jamči. 341

Ofer se sprejme. Naslov v upravi »Slovenskega Gospodarja«. 392

Kovaškega pomočnika in vajenca potrebuje Benedikt Brunčko, kovaški mojster v Št. Lovrencu na Pohorju. Stalno delo in vsa oskrba v hiši. 377

Vajenca in pomočnika sprejme Franc Caf, čevljar, Sv. Rupert v Slov. gor. 378

V župnišču blizu Maribora se sprejme pošten hlapec. Naslov v upravi lista. 371

Dekle, pridno in pošteno, katero ima veselje do kuhinje, se takoj sprejme pri L. Krautsdorfer, Loče pri Poljčanah. 386

Hlapca (oferja) z najmanj 4 delavskimi člani sprejmemo v stalno službo in dobro plačo. Nastop takoj. Uprava veleposestva Jos. Orniga, Št. Janž na Dravskem polju. 381

Zidana hiša z leseno drvarnico, hiša prikladna za ureditev trgovine, v prometnem industrijskem kraju v Mežici, se bo prodala na javni dražbi dne 3. aprila t. l. ob 9. uri pri sodišču v Prevaljah. Cenilna vrednost Din 80.300. 367

Lepo posestvo 5 oralov v bližini Maribora se ugodno proda. Naslov v upravi lista. 372

Posestvo, dobičkanosno, cirka 10 oralov, 1 uro od Maribora, tik državne ceste, dve dobro zidani stavbi, deloma obsejano, se takoj prodajo. Vprašati v Spodnjem Radvanju št. 32, p. Maribor. 375

Cepljene trte ima na prodaj Jožef Gošnik — Breg, Konjice. 164

Malo posestvo: zidana hiša z gospodarskim poslopjem, dva orala njiv z nekaj perutnine, se poceni proda v Zlatolcih h. št. 82, Ptuj. 395

Tamburaške inštrumente za 7 članski zbor proda Gasilno društvo Velika Nedelja. 398

Vabilo

na

XXXXII. redni občni zbor

HRANILNICE IN POSOJILNICE V DRAVOGRADU, r. z. z. n. z., ki se vrši v četrtek, dne 27. marca 1930, ob pol 2. uri pop. v urad. prostoru v Dravogradu. — Dnevni red: 1. Čitanje in odobrenje zapisnika zadnjega občnega zbora. 2. Poročilo načelstva in nadzorstva. 3. Odobritev računskega zaključka za leto 1929. 4. Poročilo o izvršeni reviziji. 5. Volitev načelstva in nadzorstva. 6. Slučajnosti. — Ako ni ob navedeni uri ne bilo zadostno število navzočih članov, se vrši po ure pozneje na istem mestu in z istim dnevnim redom drug občni zbor, ki veljavno sklepa ne glede na število navzočih članov. — Načelstvo. 389

Vabilo

na

XX. redni občni zbor

KMEČKE HRANILNICE IN POSOJILNICE V HOČAH, ki se vrši dne 30. marca 1930 ob pol 9. uri v uradnih prostorih. — Dnevni red: 1. Čitanje zapisnika o zadnjem občnem zboru. 2. Poročilo načelstva in nadzorstva. 3. Odobritev računskega zaključka za leto 1930. 4. Slučajnosti. — Ako bi ta občni zbor ob navedenem času ne bil sklepčen, se vrši pol ure kasneje na istem mestu in pri istem dnevnem redu drugi občni zbor, ki veljavno sklepa ne glede na število navzočih članov. K obilni udeležbi vabi — načelstvo. 388

Redni občni zbor Posojilnice in hranilnice v Zgornji Polskavi, se bo vršil dne 23. sušca 1930 v posojilnični pisarni, h. št. 29 (gospod Katz) ob 3. uri popoldne. Dnevni red: 1. Pregled računskega zaključka iz leta 1929. 2. Čitanje revizijskega poročila iz leta 1926 in iz leta 1929. 3. Pregled in odobrenje vseh knjig. 4. Volitev načelstva. 5. Volitev nadzorstva. 6. Slučajnosti. Ako ni v določeni uri zadostno število članov navzočih, se vrši občni zbor eno uro pozneje, ne glede na število navzočih članov. 385

Srednje posestvo proda Ferdo Pačnik, Št. II, Velenje. 376

Ekspozitna hiša "LUNA" Albin Pristernik

MARIBOR, Aleksandrova c. 19

Za bližajočo se spomlad ter velikonočne praznike imam pripravljeno veliko izbiro in sicer: otročje nogavice par od Din 5.— naprej v črni, sivi, drapp, rujavi in beli barvi, moške (sokne) nogavice od Din 5.— naprej, flori nogavice od Din 12.— naprej, damske nogavice od Din 7.— naprej. Za kvaliteto prevzamem polno garancijo!

Nadalje nudim: Vezene meter od Din -75 naprej, čipke meter od Din 1.— naprej, svilene trake meter od Din 1.— naprej. Vsake vrste sukanca, prejece, igel, gumbov ter raznega pribora za šivilje in krojače po brezkonkurenčnih cenah. — Ročno dolane otročje čevlje ter sandale iz usnja od Din 24.— naprej. — Lastno vezenje, predtiskanje in pletenje!

Velika izbira: sraje, spodnjih hlač, samoveznice, palice, dežnikov i. t. d.

Po znižanih cenah! 319 Samo Aleksandrova c. 19

Pohišstvo — Preproge

posteljnine, oložki, modraci, zastori, posteljne odeje, pohištovena tkanina i. t. d. najboljše in najceneje pri

Karlu Preis

Brezplačni ceniki! Maribor, Gosposka ulica 26

Cepljenke, korenjake in kluče: Laški rizling, Gutedel, beli burgundec, kraljevino in še nekaj mešanega, na Göthe št. 9 Rip. & Berl 1909 in Portalis ima več tisoč komadov na prodaj: Rudolf Flucher, Zgornja Bistrica pri Slov. Bistrici. 364

Zadružna gospodarska banka d. d.

Podružnica Maribor, Aleksandrova cesta št. 6

V lastni, novozgrajeni palači

Pred frančiškansko cerkvijo

vršuje vse bančne posle najkulantneje. -- Najvišje obrestovanje vlog na knjižice in v tekočem računu. -- Pooblaščen prodajalec srečk državne razredne loterije.

SADJARJI!

Skrajni čas je, da si nabavite
za pomladansko škropljenje

Arborin

priznано najboljšo sredstvo pro-
ti raznim škodljivcem in bo-
lezni SADNEGA DREVJA.

290

Chemotechna družba z omejeno zavezo,
Ljubljana, Mestni trg 10

Predno si nabavite zimsko blago obiščite

Trgovski dom

v Mariboru.

Največja modna trgovina v Sloveniji meri 98½ mtr z 36
velikimi izložbami. Velikanska izbira vsakovrstnega blaga
nudi čudovito nizke cene. KONFEKCIJI plašče od 300 Din
naprej kakor tudi vse blago ceneje kot drugod.
Modne knjige zastoj. 1999 Modne knjige zastoj.

Poročne prstane

kupite najceneje samo pri tvrdki

M. Ilger-Jevemu Si u
Maribor, Gosposka ul. 15

Ure, zlatnina, očala. Popravila hitro, dobro
in po cen. 1444

Vsled preselitve sed-
larske in torbarske
delavnice se prodaja
vse blago na Slomš-
kovem trgu 6, kakor
komati, različne
konjske opreme, do-
kolenice, kovčki za
potovanje, ročne tor-
bice, nahrbtniki itd.
10 do 30% ceneje. U-
godna prilika za na-
kup. 361

Ne zamudite prilike!

Vsled pomanjkanja gotovine kupite za časa
velike prodaje po brezkonkurenčnih cenah
blago za moške in ženske obleke in perilo,
gotovo perilo, predpasnike, nogavice in druge
potrebščine. Oglejte si izložbe in primerjajte
cene ne samo blagu ampak kvaliteti! 332

JANEŠ & HROVAT / Maribor
Kralja Petra trg 9 (desni breg Drave)

Denar naložite

najboljše in najvarnejše pri
Spodnještajerski ljudski posojilnici v Mariboru

Gosposka ulica

R. Z. I. N. Z.

Ulica 10. oktobra

Hranilne vloge se obrestujejo po najugodnejši obrestni meri.

Stanje hranilnih vlog nad 55.000.000 dinarjev.

Vlagatelji ne pla-
čajo od obresti

nobenega rentnega davka

ter dobijo obresti izplačane v celoti brez kakega odtegljaja.

1

„Težakovo olje za živino“ se dobi samo pri
M. Težaku, Zagreb, Gundulićeva ul. 13

v kanticah od 5 kg in stane ena kantica s poštnim povzetjem Din 125.—.

To ole je nesporno najuspešnejše sredstvo za krmljenje slabotne in zahirane
živine in sicer radi bogate vsebine na vitaminu A in posebno radi vitamina D,
ki ga v drugem nobenem krmilu ni. 297

... Od vseh sredstev, ki so se mi nudili za odvrnitev te izredno nevarne bolezni (driska telet) je Vaš Thürpil zdravilo, ki je gotovo in najhitreje pobijs. Gutsbesitzer W. F. in B.

Edina tovarna: Cl Legeman Chem. Fabrik Aachen.

Če nimate v zalogi obrnite se na:

Zaloga: „LYKOS“, Mr. K. VOUK, ZAGREB, Jurjevska ul. 2.

594-III

Ročna dela

kuhinske preproge, pričke, blazinice itd. Vseh vrst D.M.C. prejice

Velika zaloga volne!

L. PUTAN, Celje

179

Ustanovljeno leta 1898

Vse kar iščete,

bodete našli v novi ilustrirani domači knjigi,

katero pošlje že čez 32 let znana svetovna razpošiljalna tvrdka Suttner

tudi vam in brezplačno in poštne prosto,

ako jo zahtevate. — Najprimernejših novih izumov, praktičnih predmetov za uporabo, gospodinskih in oblačilnih potrebščin, glasbil, priprav za britje, britev, priprav za striženje las, orodja, perila, oblek, čevljev, igračk i. t. d. ne kupujete

nikjer tako poceni in tako dobro

kakor pri Suttnerju, a poleg tega brez rizika, ker to kar ne ugaja se zamenja, ali pa se vrne denar. Ogromen promet omogočuje tvrdki Suttner, da vsa roba ceneje prodaja in da vkljub temu pošilja najboljšo kakovost. Radi tega zahtevajte takoj sedaj z dopisnico brezplačno veliko ilustrirano domačo knjigo od tvrdke

1466

H. SUTTNER, LJUBLJANA ŠTEV. 992.

Najenostavnejši način!

Vodo pravilno omehtaj z navadno sodo, nato peril s pravim terpentinovim

GAZELA
MILO

s tem prištediš na milu, novcu in perilu! 154

Posestvo

krasno 12 orolov se prod. Naslov v upravi lista. 390

Lepo posestvo se prod. v Setarjevi št. 3, pošta Sv. Lenart Slov. gor. 393

Semena

vsakovrstna, kakor

Semena

travno, deteljno, pesno in vrtnarsko seme v najboljši kakovosti priporoča

staroznana tvrdka M. BERDAJS

• Ustanovljeno 1869 • MARIBOR Centri na razpolago!

Najvarnejše in najboljše naložite denar pri Ljudski posojilnici v Celju

registrirani zadrugi z neomejeno zavezo

v novi lastni palači na vogalu Kralja Petra ceste in Vodnikove ulice

Stanje hranilnih vlog znaša nad Din 85.000.000.—. Posojila na vknjižbo, poroštvo ter zastavo pod najugodnejšimi pogoji.

Za hranilne vloge jamči poleg rezerv in hiš nad 3000 članov-posesnikov z vsem svojim premoženjem.

Rentni davek plačuje posojilnica iz svojega in ga ne odteguje vlagateljem.

192